

GOBARTO

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

GRUPY GOBARTO S.A.

ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2016 ROKU

WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Zatwierdzono na dzień 29 marca 2017 roku

Wybrane dane finansowe	5
skonsolidowany Rachunek zysków i strat	6
skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	10
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	12
1 Informacje ogólne	12
2 Skład Zarządu jednostki dominującej	12
3 Skład Grupy	12
4 Zmiany w składzie Grupy	15
4.1 Nabycie udziałów przez spółkę zależną AGRO DUDA sp. z o.o. w spółce pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe FERMA-POL sp. z o.o.	15
4.2 Założenie spółki zależnej Dom Handlowy Rosana Plus sp. z o.o.	16
4.3 Połączenie spółki GOBARTO ze spółkami zależnymi Centrum Mięsnym MAKTON sp. z o.o., Polski Koncern Mięsny TUCZ sp. z o.o. i Polska Wołowina sp. z o.o.	16
4.4 Podpisanie umowy warunkowej nabycia udziałów.	17
4.5 Połączenie spółki Agro Duda ze spółką zależną PZZ Dystrybucja	17
4.6 Zaprzestanie działalności operacyjnej oddziału w Hucie.	17
4.7 Wydzierżawienie zakładu przetwórstwa mięsnego w Ciechanowcu.	18
5 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	18
6 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	18
6.1 Profesjonalny osąd	18
6.2 Niepewność szacunków i założeń	19
7 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	21
7.1 Oświadczenie o zgodności	21
7.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	21
8 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	21
9 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	22
10 Istotne zasady rachunkowości	24
10.1 Zasady konsolidacji	24
10.2 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	24
10.3 Wycena do wartości godziwej	25
10.4 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	26
10.5 Rzeczowe aktywa trwałe	27
10.6 Aktywa biologiczne	28
10.7 Nieruchomości inwestycyjne	28
10.8 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	29
10.9 Aktywa niematerialne	29
10.9.1 Wartość firmy	30
10.10 Leasing	31
10.11 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	31
10.12 Koszty finansowania zewnętrznego	32
10.13 Aktywa finansowe	32
10.14 Utrata wartości aktywów finansowych	33
10.14.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu	33

10.14.2	Aktywa finansowe wykazywane według kosztu	34
10.14.3	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	34
10.15	Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	34
10.15.1	Zabezpieczenie wartości godziwej.....	35
10.15.2	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	35
10.15.3	Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym	36
10.16	Zapasy	36
10.17	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36
10.18	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	37
10.19	Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.....	37
10.20	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	37
10.21	Rezerwy.....	38
10.22	Odprawy emerytalne	38
10.23	Przychody.....	38
10.23.1	Sprzedaż towarów i produktów	38
10.23.2	Świadczenie usług.....	39
10.23.3	Odsetki	39
10.23.4	Dywidendy	39
10.23.5	Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)	39
10.23.6	Dotacje rządowe	39
10.24	Podatki	39
10.24.1	Podatek bieżący	39
10.24.2	Podatek odroczony	39
10.24.3	Podatek od towarów i usług	40
10.25	Zysk netto na akcję.....	40
11	Segmenty operacyjne.....	40
12	Przychody i koszty	45
12.1	Pozostałe przychody operacyjne.....	45
12.2	Pozostałe koszty operacyjne	46
12.3	Przychody finansowe	46
12.4	Koszty finansowe	47
12.5	Koszty według rodzajów	47
12.6	Koszty amortyzacji	47
12.7	Koszty świadczeń pracowniczych.....	48
13	Składniki innych całkowitych dochodów	48
14	Podatek dochodowy.....	48
14.1	Obciążenie podatkowe.....	48
14.2	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	49
14.3	Odroczony podatek dochodowy	49
15	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	50
16	Zysk przypadający na jedną akcję.....	50
17	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	51
18	Rzeczowe aktywa trwałe	52
19	Leasing.....	55
19.1	Z obowiązań z tytułu leasingu finansowego – Grupa jako leasingobiorca	55

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

20	Nieruchomości inwestycyjne.....	55
21	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	56
22	Aktywa niematerialne	57
23	Wartość firmy i znaki towarowe	58
24	Pozostałe aktywa.....	60
24.1	Pozostałe aktywa finansowe	60
24.2	Pozostałe aktywa niefinansowe.....	61
25	Świadczenia pracownicze.....	61
25.1	Świadczenia emerytalne	61
26	Zapasy.....	62
27	Aktywa biologiczne.....	62
28	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	63
29	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64
30	Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe	64
30.1	Kapitał podstawowy.....	64
30.1.1	Wartość nominalna akcji	64
30.1.2	Prawa akcjonariuszy	64
30.1.3	Akcjonariusze o znaczącym udziale.....	65
31	Kapitał zapasowy.....	65
31.1	Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	65
31.2	Udziały niekontrolujące	65
32	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	66
33	Instrumenty finansowe	67
33.1	Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	67
33.2	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	68
34	Rezerwy	69
34.1	Zmiany stanu rezerw.....	69
35	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe.....	70
35.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe.....	70
35.2	Pozostałe zobowiązania niefinansowe.....	70
35.3	Rozliczenia międzyokresowe.....	71
36	Zobowiązania warunkowe.....	71
36.1	Sprawy sądowe	71
36.2	Rozliczenia podatkowe.....	73
37	Informacje o podmiotach powiązanych	74
37.1	Jednostka dominująca wyższego szczebla	75
37.2	Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi	75
37.3	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	75
37.3.1	Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy	75
37.3.2	Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej	75
38	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	75
39	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	76
39.1	Ryzyko stopy procentowej	76
39.2	Ryzyko walutowe	77

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

39.3	Ryzyko makroekonomiczne	79
39.4	Ryzyko kredytowe	79
39.5	Ryzyko związane z płynnością	79
40	Zabezpieczenia	80
41	Zarządzanie kapitałem.....	82
42	Struktura zatrudnienia	82
43	Różnice kursowe z przeliczenia	82
44	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	83

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 454 296	1 470 856	332 357	351 476
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	35 391	27 692	8 088	6 617
Zysk (strata) brutto	26 952	18 563	6 159	4 436
Zysk (strata) netto	24 672	15 037	5 638	3 593
			-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	55 203	74 641	12 616	17 836
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 37 720	- 49 627	- 8 620	- 11 859
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 5 328	- 27 265	- 1 218	- 6 515
Przepływy pieniężne netto, razem	12 155	- 2 251	2 778	538
	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
Aktywa, razem	767 327	728 330	173 447	170 909
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	367 455	352 864	83 060	82 803
Zobowiązania długoterminowe	81 407	91 025	18 401	21 360
Zobowiązania krótkoterminowe	286 049	261 840	64 658	61 443
Kapitał własny	399 872	375 465	90 387	88 106
Kapitał zakładowy	278 002	278 002	62 840	65 236
Liczba akcji (w szt.)	27 800 229	27 800 229	27 800 229	27 800 229
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/ EUR)	0,89	0,54	0,20	0,13
Wartość księgową na jedną akcję (w PLN/EUR)	14,38	13,51	3,25	3,17

Do przeliczania pozycji bilansowych w sprawozdaniu finansowym przyjęto średni kurs NBP z ostatniego dnia roboczego w poszczególnych okresach:

- **4,4240** EUR/PLN z dnia 31 grudnia 2016 roku
- **4,2615** EUR/PLN z dnia 31 grudnia 2015 roku

Dla przeliczenia poszczególnych pozycji w rachunku zysków i strat oraz dla przepływów pieniężnych zastosowano średnie roczne kursy:

- **4,3757** EUR/PLN za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
- **4,1848** EUR/PLN za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		622 769	593 834
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		831 527	877 022
Przychody ze sprzedaży		1 454 296	1 470 856
Koszt własny sprzedanych produktów i usług	12	- 555 504,7	- 537 579
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		- 729 785	- 767 469
Koszt własny sprzedaży		- 1 285 290	- 1 305 048
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		169 007	165 809
Pozostałe przychody operacyjne	12	14 083	26 701
Koszty sprzedaży	12	- 103 468	- 121 091
Koszty ogólnego zarządu	12	- 31 392	- 30 530
Pozostałe koszty operacyjne	12	- 12 838	- 13 197
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		35 391	27 692
Przychody finansowe	12	631	1 166
Koszty finansowe	12	- 9 070	- 10 295
Zysk/(strata) brutto		26 952	18 563
Podatek dochodowy	14	- 2 280	- 3 527
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		24 672	15 037
Działalność zaniechana			
Zysk/(strata) za okres z działalności zaniechanej		-	-
Zysk/(strata) netto za okres przypadający:		24 672	15 037
- akcjonariuszom jednostki dominującej		24 672	15 037
- akcjonariuszom niekontrolującym		-	-
Zysk/(strata) na jedną akcję:			
- podstawowy z zysku za rok przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,89	0,54
- podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za rok przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,89	0,54
- rozwodniony z zysku za rok przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,89	0,54
- rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za rok przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,89	0,54

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zysk/(strata) netto za okres	24 672	15 037
Inne całkowite dochody		
<i>Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	3 070
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	33	27
Pozostałe		
<i>Pozycje niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>		
Wycena do wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej		
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych	-	3 098
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES, PRZYPADAJĄCY	24 512	11 940
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	24 512	11 940
- akcjonariuszom niekontrolującym	-	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2016 roku

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
AKTYWA			
Aktywa trwałe		451 794	448 838
Rzeczowe aktywa trwałe	18	311 626	305 454
Trwałe aktywa biologiczne	27	12 455	10 731
Nieruchomości inwestycyjne	20	14 345	17 492
Aktywa niematerialne	22	7 952	8 951
Wartość firmy	23	74 591	74 460
Znak towarowy	23	17 400	18 400
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	24.1	1 583	197
Należności długoterminowe		3	0
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	14	11 737	13 042
Pozostałe aktywa niefinansowe (długoterminowe)	24.2	102	112
Aktywa obrotowe		258 264	239 433
Zapasy	26	34 876	29 387
Aktywa biologiczne	27	49 979	34 422
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28	99 408	110 005
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)	24.1	0	171
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29	56 333	44 178
Pozostałe aktywa niefinansowe (krótkoterminowe)	24.2	17 668	21 270
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	21	57 269	40 059
SUMA AKTYWÓW		767 327	728 330
PASYWA			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)		399 872	375 465
Kapitał podstawowy		278 002	278 002
Kapitał zapasowy		140 917	121 034
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-28 542	-28 113
Pozostałe kapitały rezerwowe		-374	-643
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty		9 869	5 185
Udziały niekontrolujące		0	0
Zobowiązania długoterminowe		81 407	91 025
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	55 503	68 324
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych netto		337	321
Zobowiązania finansowe	35.1	17 242	14 411
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14	4 027	3 999
Przychody przyszłych okresów		4 298	3 970
Zobowiązania krótkoterminowe		286 049	261 840
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	32	113 135	95 509
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych netto		48	14
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	35.1	147 790	139 587
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		138	389
Zobowiązania finansowe	35	4 756	4 976
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	35.2	13 356	14 331
Rozliczenia międzyokresowe	35.3	3 352	4 554
Przychody przyszłych okresów	35.4	752	736
Pozostałe rezerwy	34	2 722	1 743
Zobowiązania razem		367 455	352 864
SUMA PASYWÓW		767 327	728 330

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączony na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) netto		24 672	15 037
Korekty o pozycje:		30 531	59 604
Amortyzacja		22 012	20 276
(Zysk)/ strata z tytułu różnic kursowych	-	160	5 814
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	-	5 037	9 784
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		15 257	576
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów	-	14 583	73
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		5 244	49 497
Przychody z tytułu odsetek	12	258	7 121
Koszty z tytułu odsetek	12	7 080	-
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		29	1 255
Zmiana stanu rezerw	34	1 052	1 957
Pozostałe	-	105	2 169
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		55 203	74 641
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		5 740	2 498
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	-	28 281	29 314
Nabycie aktywów finansowych	-	16 579	27 150
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych		-	4 105
Z aktywów finansowych	-	1 358	-
Pozostałe		2 758	234
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-	37 720	49 627
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	19	3 875	3 221
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		31 425	35 564
Splata pożyczek/kredytów	-	25 798	45 175
Wykup ziemi		-	7 079
Odsetki zapłacone	12.4	7 080	7 354
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-	5 328	27 265
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		12 155	2 251
Różnice kursowe netto			
Środki pieniężne na początek okresu	29	44 178	46 429
Środki pieniężne na koniec okresu		56 333	44 178

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>		<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Zyski zatrzymane/ niepokryte straty</i>	<i>Razem</i>	<i>Udziały niekontrolujące</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>	
Na dzień 1 stycznia 2016	278 002	121 034	-	28 113	-	643	5 185	375 465	-	375 465
Zysk/strata netto za okres	-	-	-	-	-	24 672	24 672	-	-	24 672
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	429	269	-	160	-	-	160
Całkowity dochód za okres	-	-	-	429	269	24 672	24 512	-	-	24 512
Zmiany w strukturze własności spółek zależnych	-	4 847	-	-	-	4 847	-	-	-	-
Podział zysku/pokrycie straty	-	15 037	-	-	-	15 037	-	-	-	-
Pozycje niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	104	104	-	-	104
Na dzień 31 grudnia 2016	278 002	140 918	-	28 542	-	374	9 869	399 872	-	399 872

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączane na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(w tysiącach złotych)

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Zyski zatrzymane/ niepokryte straty</i>	<i>Razem</i>	<i>Udziały niekontrolujące</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2015	278 002	111 140	- 25 043	2 102	- 2 127	364 074	-	364 074
Zysk/strata netto za okres	-	-	-	-	15 037	15 037	-	15 037
Inne całkowite dochody za okres			- 3 070	- 27		- 3 097	-	- 3 097
Całkowity dochód za okres	-	-	- 3 070	- 27	15 037	11 940	-	11 940
Zmiany w strukturze własności spółek zależnych			-			-	-	-
Podział zysku/pokrycie straty		9 894			- 9 894	-	-	-
Pozycje niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty)				- 2 718	2 718			
Inne					- 549	- 549	-	- 549
Na dzień 31 grudnia 2015	278 002	121 034	- 28 113	- 643	5 185	375 465	-	375 465

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączane na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1 Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa GOBARTO S.A. („Grupa”) (dawniej Polski Koncern Mięсны DUDA S.A.) składa się ze spółki GOBARTO S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) (dawniej Polski Koncern Mięсны DUDA S.A.) i jej spółek zależnych (patrz Nota 3). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 12 miesięcy, zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000094093.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 411141076.

Dnia 22 czerwca 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Polski Koncern Mięсны DUDA S.A. z siedzibą w Warszawie, działając na podstawie art. 430 Kodeksu spółek handlowych oraz na podstawie §18 ust. 1 lit. d Statutu zmieniło Statut Spółki uchylając jego dotychczasowe brzmienie oraz uchwalając nowy tekst Statutu Spółki. Zmiana firmy spółki została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego dnia 7 października 2016 roku.

W statucie spółki dokonano zmiany firmy z Polski Koncern Mięсны Duda S.A. na Gobarto S.A.. Zmiana firmy spółki na Gobarto S.A. to posunięcie strategiczne, które ma umożliwić efektywny rozwój działalności dzięki większej współpracy z Cedrob S.A. w ramach jednej grupy kapitałowej.

Zmiany w statucie dostosowują go do standardów panujących na rynku kapitałowym. Upraszczają sposób zarządzania spółką i tym samym przypisują zdefiniowane kompetencje Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. Chów i hodowla świń;
2. Produkcja mięsa wieprzowego;
3. Produkcja konserw, przetworów z mięsa, z podrobów mięsnych;
4. Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych.

2 Skład Zarządu jednostki dominującej

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2016 roku wchodził:

Dariusz Formela	Prezes Zarządu
Roman Miler	Wiceprezes Zarządu
Rafał Oleszak	Wiceprezes Zarządu
Przemysław Koźlakiewicz	Wiceprezes Zarządu

Od dnia 31 grudnia 2016 roku do dnia publikacji, tj. 29 marca 2017 roku nie było zmian w składzie Zarządu jednostki dominującej.

3 Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi GOBARTO S.A. oraz następujące spółki zależne:

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

<i>Jednostka</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Zakres działalności</i>	<i>Procentowy udział Grupy w kapitale</i>	
			<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
Agro Bieganów sp. z o.o. (dawniej Agro Provimi sp. z o.o.)	Bieganów 19 69-108 Cybinka	produkcja roślinna, chów bydła mięsnego oraz hodowla trzody chlewnej w pełnym cyklu produkcyjnym	100%	100%
Agro Duda sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	hodowla trzody chlewnej	100%	100%
Agro Net sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	działalność roślinna	100%	100%
Agroferm sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	hodowla trzody chlewnej, produkcja roślinna	100%	100%
Agroprof sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	produkcja roślinna zbóż	100%	100%
Bio Gamma sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	działalność z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	100%	100%
Bio Delta sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	działalność z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	100%	100%
Bioenergia sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	tucz trzody chlewnej	100%	100%
Brassica sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	grupa producencka-sprzedaży roślin oleistych	100%	100%
Centrum Mięсне Makton sp. z o.o.*	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	działalność firm centralnych head office i holdingów	-	100%
Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe Ferma-Pol sp. z o.o.	Zalesie 46-146 Domaszowice	produkcja roślinna, oraz hodowla trzody chlewnej	100%	-
Hodowca sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	grupa producencka-sprzedaży trzody chlewnej	100%	100%
Insignia Management sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	pośrednictwo w zakupie na rzecz grupy	100%	100%
Makton Nieruchomości Sp. z o.o.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	sprzedaż nieruchomości	100%	100%
Netbrokers Polska sp. z o.o.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	zarządzanie spółką Netbrokers Polska sp. z o.o. sp. K	100%	100%
Netbrokers Polska sp. z o.o. sp. K.	ul. Cystersów 22 31-553 Kraków	działalność handlowa	100%	100%
Plon sp. Z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	grupa producencka-sprzedaż zbóż	100%	100%
Polska Wołowina sp. z o.o.*	ul. Radomska 59A 64-708 Huta		-	100%

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

GOBARTO S.A. (dawniej Polski Koncern Mięсны DUDA S.A.)	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	skup, ubój rozbiór, przerób mięsa wieprzowego, oraz dystrybucja mięsa i wędlin; zamrażanie oraz składowanie produktów spożywczych; ubój bydła wołowego	100%	100%
Polski Koncern Mięсны Dzikizna sp. z o.o. (dawniej Hunter Wild sp. z o.o.)	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	skup i przerób zwierzyny łownej	100%	100%
Polski Koncern Mięсны Tucz sp. z o.o. (dawniej Hunter Wild Polska sp. z o.o.)*	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	sprzedaż hurtowa żywych zwierząt, chów i hodowla świń, wspomaganie produkcji trzody chlewnej	-	100%
PorkPro Polska sp. z o.o.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	zarządzanie spółką Pork Pro sp. z o.o. sp. k.	100%	100%
PorkPro Polska sp. z o.o. Sp.K.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	zakup warchlaków i trzody chlewnej; handle mięsem	100%	100%
PZZ Dystrybucja sp. z o.o.	ul. Wyspiańskiego 8 63-300 Pleszew	handel produktami rolno-spożywczymi	-	100%
Rolpol sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	produkcja roślinna zbóż	100%	100%
Tigra Trans sp. z o.o.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	zarządzanie spółką Tigra Trans Sp. Z o.o. sp. k.	100%	100%
Tigra Trans sp. z o.o. sp. K.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	usługi transportowe	100%	100%
Rosan Agro sp. z o.o.	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów	produkcja żywca	100%	100%
Pieprzyk Rohatyń sp. z o.o.	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów		100%	100%
Dom Handlowy Rosana	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów	sprzedaż i dystrybucja wędlin	100%	100%
Dom Handlowy Rosana Plus	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów	sprzedaż i dystrybucja wędlin	100%	-
PP Świniokompleks Zoria	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów		100%	100%
PF "MK" Rosana	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów	ubój, rozbiór, produkcja wędlin oraz sprzedaż wędlin oraz mięsa	100%	100%

*szczegóły połączeń opisane w nocie 4.3 i 4.6

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

4 Zmiany w składzie Grupy

4.1 Nabycie udziałów przez spółkę zależną AGRO DUDA sp. z o.o. w spółce pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe FERMA-POL sp. z o.o.

W dniu 21 grudnia 2016 roku spółka zależna AGRO DUDA sp. z o.o. nabyła udziały w spółce pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe "FERMA-POL" spółka z o.o. z siedzibą w miejscowości Zalesie (Zalesie, 46-146 Domaszowice).

Przedmiotem transakcji było nabycie przez spółkę zależną AGRO DUDA sp. z o.o. 100% udziałów, tj. 38.148 udziałów spółki PP-H Ferma-Pol sp. z o.o. o wartości nominalnej 500,00 zł (pięćset złotych) każdy, stanowiących 100% kapitału zakładowego i uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników PP-H FERMA-POL sp. z o.o.

Ustalona w Transakcji cena nabycia 100% udziałów PP-H FERMA-POL sp. z o.o. wynosiła 22.011.396,00 zł.

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe FERMA-POL Sp. z o.o. zajmuje się produkcją rolniczą zarówno roślinną jak i zwierzęcą.

Zakup udziałów rozliczono według danych wstępnych (rozliczenie prowizoryczne zgodnie z MSSF 3), korekty dotyczące faktów i okoliczności, które istniały w dniu nabycia zostaną uwzględnione nie później niż w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu za III kwartał 2017r.

Rozliczenie transakcji nabycia udziałów w spółce PPH FERMA-POL sp. z o.o. nastąpi w 2017r. Ze względu na moment nabycia, wyniki PPH FERMA-POL sp. z o.o. nie mają istotnego wpływu na wynik finansowy Grupy za 2016r. Aktywa i pasywa spółki PPH Ferma-Pol sp. z o.o. zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu w sytuacji finansowej Grupy.

Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe Ferma-Pol Sp. z o.o.

	oszacowana wartość na dzień prowizorycznego rozliczenia
Rzeczowe aktywa trwałe	9 731
Nieruchomości inwestycyjne	399
Zapasy	6 464
Należności handlowe oraz pozostałe należności	634
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 664
Nabyte aktywa razem	22 891
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	0
Rezerwy	0
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	-1 634
Przejęte zobowiązania razem	-1 634
Nabyte aktywa netto	21 258
Koszty nabycia udziałów	232
Cena nabycia	22 011
Prowizoryczne rozliczenie nabycia udziałów zgodnie z MSSF 3	-986

Nadwyżka ceny nabycia nad wartością aktywów netto w kwocie 986 tys. PLN oszacowano na dzień prowizorycznego rozliczenia i nie obejmuje wyceny do wartości godziwej.

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług wynosi 265 tysięcy PLN. Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z zawartych umów wynosi 265 tysięcy PLN. Żadna pozycja należności z tytułu dostaw i usług nie uległa utracie wartości, przewiduje się, że możliwe będzie odzyskanie pełnej kwoty wynikającej z umów.

Przekazanie zapłaty zostało dokonane w dniu 20 grudnia 2016r.

W związku z nabyciem udziałów w spółce PPH FERMA-POL sp. z o.o., spółka zależna poniosła koszty w wysokości 26 tys. zł, które zostały ujęte w skonsolidowanym Rachunku zysków i strat.

4.2 Założenie spółki zależnej Dom Handlowy Rosana Plus sp. z o.o.

W dniu 10 października 2016 Zwyczajne Walne Zgromadzenie wspólników spółki Rosan Agro sp. z o.o. podjęło uchwałę o powołaniu spółki zależnej Dom Handlowy Rosana Plus sp. z o.o. a w dniu 17 października 2016r. dokonano wpisu do sądu rejestrowego.

Zadaniem spółki jest rozwój działalności handlowej w zakresie dystrybucji mięsa i wędlin.

Wkład na kapitał zakładowy wynosi 1 tys. UAH, 100% udziałów posiada spółka Rosan Agro sp. z o.o..

4.3 Połączenie spółki GOBARTO ze spółkami zależnymi Centrum Mięsnym MAKTON sp. z o.o., Polski Koncern Mięsny TUCZ sp. z o.o. i Polska Wołowina sp. z o.o.

W dniu 22 czerwca 2016 Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę, w której wyraziło zgodę na połączenie Polskiego Koncernu Mięsnego DUDA S.A. (spółka przejmująca) ze spółkami zależnymi (dalej: spółki przejmowane), w których posiada 100% udziałów:

- Centrum Mięsne MAKTON sp. z o.o.
- Polski Koncern Mięsny TUCZ sp. z o.o.
- Polska Wołowina sp. z o.o.

Połączenie spółek zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego dnia 7 października 2016 roku.

Zgodnie z art. 492 § 1 oraz art. 515 § 1 w związku z art. 516 § 6 Kodeksu Spółek Handlowych połączenia dokonano przez przeniesienie całego majątku spółek przejmowanych na spółkę przejmującą (łączenie przez przejęcie), bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej oraz bez wymiany udziałów spółek przejmowanych na udziały spółki przejmującej.

Połączenie miało na celu:

- uproszczenie struktury grupy kapitałowej
- obniżenie kosztów funkcjonowania spółek zależnych
- obniżenie kosztów funkcjonowania służb wsparcia.

Połączenie nie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

4.4 Podpisanie umowy warunkowej nabycia udziałów.

W dniu 24 sierpnia 2016 r. podpisane zostały warunkowe umowy nabycia 100% udziałów w spółkach Bekpol sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu i Meat-Pac sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu.

Umowy zostały zawarte pod warunkami zawieszającymi: m.in.: wyrażenia zgody przez UOKIK, prawomocnego zarejestrowania przekształcenia formy prawnej spółki Bekpol s.k., uregulowania sytuacji prawnej logotypu „Meat-Pac”, zgłoszenia do GIODO kompletnego i należycie opłaconego wniosku o rejestrację zbioru danych obejmującego dane osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w zakresie w jakim przetwarzane dane służą Meat - Pac do celów marketingowych, dochodzenia roszczeń oraz rozpatrywania reklamacji, braku prawa pierwokupu udziałów Spółki Przekształconej przez Agencję Nieruchomości Rolnych.

W przypadku spełnienia tychże warunków do 31 października 2016 r. strony zawrą umowy rozporządzające, na mocy których dojdzie do przeniesienia własności udziałów Bekpol sp. z o.o. i Meat-Pac sp. z o.o. na rzecz GOBARTO S.A.

Zgodnie z aneksami z dnia 25 listopada 2016 roku termin podpisania umowy rozporządzającej został wyznaczony do dnia 3 lutego 2017 roku.

Cena Sprzedaży w wysokości 15.636.461,40 zł została w dniu zawarcia umowy rozporządzającej pomniejszona o ewentualne tzw. kwoty zatrzymane zgodnie z warunkami umowy.

Wyjaśnienie:

Spółki zajmują się dystrybucją mięsa oraz rozbiorem mięsa drobiowego i wołowego. Ostateczne przejęcie spółek nastąpiło po zakończeniu okresu obrotowego którego dotyczy niniejsze sprawozdanie tj. w dniu 3 stycznia 2017 roku i upływie okresu możliwego odstąpienia od umowy 7 lutego 2017 roku. Przejęcie spółek ma na celu wzmocnienie pozycji Grupy GOBARTO na rynku dystrybucyjnym oraz jej rozwój terytorialny.

4.5 Połączenie spółki Agro Duda ze spółką zależną PZZ Dystrybucja

Dnia 22 stycznia 2016 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki przejmowanej PZZ Dystrybucja Sp. z o.o. podjęło decyzję o połączeniu ze Spółką dominującą Agro Duda Sp. z o.o., która posiada 100% udziałów.

Połączenie spółek zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego dnia 23 marca 2016 roku.

Zgodnie z art. 492 § 1 oraz art. 515 § 1 w związku z art. 516 § 6 Kodeksu Spółek Handlowych połączenia dokonano przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej PZZ Dystrybucja Sp. z o.o. na spółkę przejmującą Agro Duda Sp. z o.o. (łączenie przez przejęcie), bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej oraz bez wymiany udziałów spółki przejmowanej na udziały spółki przejmującej.

Połączenie miało na celu:

- uproszczenie struktury grupy kapitałowej
- obniżenie kosztów funkcjonowania spółek zależnych
- obniżenie kosztów funkcjonowania służb wsparcia.

Połączenie nie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

4.6 Zaprzestanie działalności operacyjnej oddziału w Hucie.

Z dniem 31 marca 2016 zgodnie z decyzją Zarządu Polskiego Koncernu Mięsnego DUDA S.A. został zamknięty Oddział Spółki w Hucie oraz zakończona działalność w zakresie uboju wołowego.

Podjęcie decyzji w wyżej wymienionym zakresie oparto na gruntownej analizie kosztowej funkcjonowania zakładu ubojowego w Hucie oraz przewidywanym wzrostem cen detalicznych w tym segmencie mięsa czerwonego, co dodatkowo wpłynie na obniżenie niskiego już spożycia wołowiny w Polsce.

Zamknięcie Oddziału w Hucie nie wpłynie na kierunki oraz sposoby realizacji przyjętej 23 lipca 2015 roku strategii, która zakłada podjęcie działań służących realizacji przyjętych założeń w średnim okresie pięciu lat, tj. do 2019r.

Zamknięcie produkcji w Oddziale w Hucie nie miało negatywnego wpływu na wyniki operacyjne grupy w 2016 roku.

4.7 Wydierżawienie zakładu przetwórstwa mięsnego w Ciechanowcu.

W dniu 1 marca 2016 roku zgodnie z decyzją akcjonariuszy GOBARTO S.A., którzy na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 29 grudnia 2015 r. wyrazili zgodę na zbycie lub wydierżawienie zakładu w Ciechanowcu. Dnia 1 marca 2016 roku doszło do zawarcia umowy dzierżawy należącej do GOBARTO S.A. hali produkcyjnej wraz z parkiem maszynowym w Ciechanowcu między GOBARTO S.A. a Cedrob S.A.

Umowa przewiduje pobieranie przez GOBARTO S.A. czynszu od Cedrob S.A. w zamian za udostępnianie do użytkowania zakładu produkcyjnego i czerpanie korzyści ze składników majątkowych będących częścią jego wyposażenia. Roczna wartość czynszu wynosi 1 680 tys. zł netto. Umowa dzierżawy nie przewiduje warunków zawieszających lub rozwiązujących oraz ustanowienia zabezpieczeń. Warunki współpracy nie odbiegają od standardów rynkowych stosowanych w obrocie tego rodzaju i zostały zaakceptowane przez Radę Nadzorczą GOBARTO S.A.. Jednocześnie strategia działania na lata 2016-2019 nie ulega zmianie, w szczególności Spółka nie wycofuje się i nie wstrzymuje działań mających na celu rozwinięcie produkcji wędlin i przetwórczych mocy produkcyjnych w ramach grupy kapitałowej GOBARTO. Spółka pozostaje właścicielem marki Stół Polski. Produkcję wędlin zlecać będzie Spółce Cedrob S.A., która ponosić będzie również nakłady inwestycyjne na rozwój organiczny tego segmentu. Spółka GOBARTO S.A. będzie monitorować rynek w zakresie wzrostu nieorganicznego.

Wydierżawienie zakładu nie miało negatywnego wpływu na wyniki grupy w 2016 roku.

5 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 29 marca 2017 roku.

6 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1 Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

6.2 Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian niebędących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości aktywów trwałych

Przy ocenie przesłanek wskazujących na wystąpienie utraty wartości Grupa uwzględnia m.in. związek pomiędzy kapitalizacją rynkową i jej wartością księgową zgodnie z MSR 36.12d.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku kapitalizacja rynkowa Grupy była niższa od wartości księgowej jej kapitału własnego, wskazując tym samym na potencjalną utratę wartości rzeczowego majątku trwałego Grupy.

Zarząd Spółki przy ocenie przesłanek wziął pod uwagę następujące czynniki:

- w roku 2016 został wygenerowany dodatni wynik finansowy jednostki dominującej i Grupy
- w roku 2016 wygenerowane zostały dodatnie przepływy z działalności operacyjnej, pozwalające na obsługę zadłużenia, inwestycji oraz wzrost wolnych środków pieniężnych.

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki Zarząd jednostki dominującej nie stwierdził istotnego ryzyka ani konieczności wykonywania testów na trwałą utratę wartości rzeczowego majątku Grupy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd szacuje, że ujęte składniki aktywów z tytułu podatku odroczonego będą realizowane. Szczegóły dotyczące rozliczenia podatku odroczonego przedstawiono w nocie 14.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W wyniku weryfikacji przeprowadzonej w 2016 roku nie dokonano zmian stawek amortyzacji.

Okres ekonomicznej użyteczności aktywów niematerialnych

Grupa na moment ujęcia składnika aktywów niematerialnych ustala szacowany okres ekonomicznej użyteczności. Grupa posiada zarówno aktywa niematerialne o określonym, jak i nieokreślonym okresie ekonomicznej użyteczności. Przyjęte okresy ekonomicznej użyteczności są weryfikowane corocznie. Dla aktywów niematerialnych, dla których okres użyteczności nie został ustalony Grupa przeprowadza okresowo testy z tytułu utraty wartości. W wyniku weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności dokonano zmiany okresów ekonomicznej użyteczności znaków towarowych Stół Polski i CM Makton z nieokreślonych na określone równe 20 lat i naliczono odpisy amortyzacyjne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Aktywa biologiczne

Wartość godziwa aktywów biologicznych została określona na podstawie cen rynkowych obowiązujących na moment wyceny. Założenia przyjęte do wyceny aktywów biologicznych przedstawiono w nocie 27.

Nieruchomości inwestycyjne

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została określona na podstawie operatów szacunkowych rzeczoznawców majątkowych lub posiadanych ofert zakupu. Grupa corocznie dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 20.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Wartość godziwa aktywów trwałych do sprzedaży została określona na podstawie operatów szacunkowych rzeczoznawców majątkowych lub posiadanych ofert zakupu. Grupa corocznie dokonuje wyceny wartości nieruchomości. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 21.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane przez Grupę za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 25.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 33.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności

7 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, instrumentów pochodnych oraz aktywów biologicznych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

7.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości MSSF różnią się od MSSF UE. Grupa skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania MSSF UE, zastosowania KIMSF 21 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku, natomiast zmian do MSR 19 oraz Zmian wynikających z przeglądu MSSF - Cykl 2010-2012 od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”). Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”), inne według Ustawy o rachunkowości i sprawozdawczości finansowej na Ukrainie, Krajowymi Standardami Rachunkowości oraz innymi dokumentami normatywnymi w zakresie organizacji ewidencji księgowej („ukraińskie standardy rachunkowości”) oraz Niemieckim Kodeksem Handlowym („niemieckie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

7.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zostały przedstawione w PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Walutą funkcjonalną jednostek zależnych z siedzibą w Polsce objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym jest złoty polski. Walutą funkcjonalną spółek z siedzibą na Ukrainie jest hrywna ukraińskich.

8 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe, nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę lub Grupa zdecydowała o niekorzystaniu z nowych opcji wyceny:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 obejmujące:

- zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji,
 - zmiany do MSSF 3 Połączenie przedsięwzięć,
 - zmiany do MSSF 8 Segmenty operacyjne,
 - zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 38 Aktywa niematerialne,
 - zmiany do MSSF 13 Wycena do wartości godziwej,
 - zmiany do MSR 24 Ujawnienie informacji o podmiotach powiązanych,
 - zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe,
 - ujawnianie informacji oraz zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze.
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana, zmiany do MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa
 - Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji
 - Zmiany do MSR 1 Ujawnienia
 - Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne
 - Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności
 - Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: składki pracownicze,
 - Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji,
 - Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze,
 - Zmiany do MSSF 9 Instrumenty finansowe,
 - Zmiany do MSSF 15 Przychody z umów z klientami,
 - Zmiany do MSSF 16 Leasing,
 - Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji - na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie pozostałych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

9 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – Zmiany do MSSF 12 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSSF 1 oraz MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia powyższych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

10 Istotne zasady rachunkowości

10.1 Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe GOBARTO S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej (za wyjątkiem Spółki Agro Bieganów sp. z o.o., której rok obrotowy kończy się 31 maja i Insignia Management sp. z o.o., której rok obrotowy kończy się 30 listopada), przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Grupa podjęła działania w celu ujednoczenia okresów obrotowych wszystkich spółek.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółką analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

10.2 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolce.

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia stosują zasady rachunkowości zawarte w Ustawie. Przed

obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej lub we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

10.3 Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne oraz aktywa biologiczne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej

Niezależni rzeczoznawcy są zaangażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak nieruchomości.

Grupa analizuje zmiany i główne założenia przyjmowane do wycen do wartości godziwej.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

10.4 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
USD	4,1793	3,9011
EUR	4,4240	4,2615
UAH	0,1542	0,1622

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych z siedzibą na Ukrainie jest hrywna ukraińska

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania jednostek zależnych o innej walucie funkcjonalnej niż PLN są przeliczane na walutę prezentacji Grupy (PLN) po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim kursie wymiany za dany okres obrotowy. Kapitały własne są przeliczone według ich stanu na dzień objęcia kontroli przez jednostkę dominującą według kursu średniego ogłoszonego przez NBP na ten dzień. W przypadku nowej emisji dodatkowych udziałów do ich przeliczenia stosuje się średni kurs ogłoszony dla danej waluty przez NBP na dzień wpisu podwyższenia kapitału do rejestru. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu, są ujmowane w wyniku finansowym. Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
UAH	0,1542	0,1722
EUR	4,3757	4,1848

10.5 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, któremu odpowiadają następujące stawki:

Grupa rodzajowa	Stawki
• budynki i budowle	od 2,5% do 10%
• maszyny i urządzenia techniczne	od 4,5% do 30%
• środki transportu	od 14% do 40 %
• pozostałe środki trwałe	od 10% do 20 %

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

10.6 Aktywa biologiczne

Na aktywa biologiczne składa się inwentarz żywy oraz zboża. Grupa posiada zarówno konsumpcyjne aktywa biologiczne, do których zaliczane są uprawy zboża oraz inwentarz żywy przeznaczony do produkcji mięsa, jak i produkcyjne aktywa biologiczne, które stanowi inwentarz żywy utrzymywany w celach hodowlanych.

Składniki aktywów biologicznych wycenia się w momencie początkowego ujęcia oraz na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej pomniejszonej o koszt sprzedaży.

W sytuacji, gdy niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej składniki aktywów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Aktywa biologiczne to zwierzęta hodowlane (trzoda chlewna) i rośliny uprawne. Działalność rolnicza oznacza zarządzanie przez jednostkę gospodarczą przemianą biologiczną aktywów zmierzającą do uzyskania produktów rolniczych lub innych aktywów biologicznych przeznaczonych na sprzedaż. Zbiór lub pozyskanie oznacza moment, w którym następuje oddzielenie produktu rolniczego (surowca rolniczego) od aktywów biologicznych lub jest to moment zakończenia procesów życiowych aktywów biologicznych.

10.7 Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały, z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczonej.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Jeżeli nieruchomość zajmowana przez właściciela staje się nieruchomością inwestycyjną, która będzie wykazywana w wartości godziwej, jednostka stosuje MSR 16 aż do zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Do dnia, w którym nieruchomość zajmowana przez właściciela staje się nieruchomością inwestycyjną wykazywaną w wartości godziwej, jednostka amortyzuje nieruchomość oraz dokonuje ewentualnych odpisów z tytułu utraty wartości.

Ustalona na ten dzień różnica między wartością bilansową nieruchomości określoną zgodnie z MSR 16 a jej wartością godziwą traktowana jest w taki sam sposób jak przeszacowanie zgodnie z MSR 16. Innymi słowy:

- Wynikające z powyższego zmniejszenie dotychczasowej wartości bilansowej nieruchomości ujmuje się w wyniku. Jednakże do wysokości nadwyżki z przeszacowania danej nieruchomości, zmniejszenie to jest ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach oraz zmniejsza nadwyżkę z przeszacowania w kapitale własnym,
- Wynikające z powyższego zwiększenie dotychczasowej wartości bilansowej nieruchomości:
 - Do wysokości, w jakiej zwiększenie to stanowi odwrócenie uprzedniej straty z tytułu utraty wartości tej nieruchomości – zwiększenie ujmuje się w wyniku. Kwota ujęta w wyniku nie może jednak przekroczyć kwoty, której dodanie doprowadza wartość bilansową

- nieruchomości do takiej wartości, jaka byłaby ustalona (po odliczeniu amortyzacji), jeśli w ogóle nie ujęto straty z tytułu utraty wartości,
- (Pozostała część zwiększenia jest ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach oraz zwiększa nadwyżkę z przeszacowania w kapitale własnym. Przy późniejszym zbyciu nieruchomości inwestycyjnej, nadwyżkę z przeszacowania zawartą w kapitale własnym można przenieść do zysków zatrzymanych. Przeniesienie z kapitału z przeszacowania do zysków zatrzymanych odbywa się z pominięciem wyniku.

10.8 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży w sytuacji, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwale sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości:

wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39 chyba, że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

10.9 Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/ kosztów wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Znaki towarowe</i>
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	20 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy - metodą liniową.	Metoda liniowa	Metoda liniowa
Test na utratę wartości	Dla aktywów o określonym okresie amortyzacji - bieżąca ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

10.9.1 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

10.10 Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie chyba, że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

10.11 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwanej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwaną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwanej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

10.12 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe, powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

10.13 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

10.14 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

10.14.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie

nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

10.14.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

10.14.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączy ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

10.15 Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów *forward* jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub
- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

10.15.1 Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujmowane są w zysku lub stracie.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę zamortyzowanego kosztu, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

10.15.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

10.15.3 Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej, uznawanej za część udziałów w aktywach netto, ujmuje się podobnie do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego związane z efektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się w innych całkowitych dochodach natomiast zyski lub straty związane z nieefektywną częścią zabezpieczenia – ujmuje się w zysku lub stracie. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, kwotę zysków lub strat ujętą wcześniej w innych całkowitych dochodach przeklasyfikowuje się z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

10.16 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”
Produkty gotowe i produkty w toku	• koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

10.17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem

aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

10.18 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

10.19 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

10.20 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygaśło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Grupa prezentuje w bilansie zobowiązania z tytułu wykupu ziemi w wartości bieżącej zobowiązania.

10.21 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

10.22 Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań jest obliczana przez Grupę na każdy dzień bilansowy. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

10.23 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

10.23.1 Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

10.23.2 Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane po wykonaniu usługi. Grupa nie posiada kontraktów długoterminowych, których przychody szacuje się na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

10.23.3 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

10.23.4 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

10.23.5 Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

10.23.6 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

10.24 Podatki

10.24.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

10.24.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na

następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

10.24.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

10.25 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

11 Segmenty operacyjne

Podział na segmenty opracowano w oparciu o rodzaje produktów i usług. Zgodnie z tym podziałem wszystkie spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej GOBARTO zostały przyporządkowane do czterech segmentów: mięso i wędliny, trzoda chlewna, zboża oraz działalność pozostała.

Segment Mięso i wędliny

- **GOBARTO S.A.** (do 07 października 2016r. PKM DUDA S.A.) jest podmiotem dominującym Grupy GOBARTO. Spółka funkcjonuje w sektorze mięsa wieprzowego. Jej główna działalność koncentruje się na skupie, uboju i rozbiórce mięsa, które w wielu asortymentach trafia do odbiorców na terenie całego kraju oraz do kilkunastu odbiorców europejskich oraz azjatyckich. Sferę produkcyjno-handlową Spółki uzupełnia działalność usługowa w zakresie: zamrażania, składowania i transportu produktów spożywczych, wymagających specjalistycznego sprzętu chłodniczego. Zakład produkcyjny znajduje się w Grąbkowie (woj. wielkopolskie), a jego roczne moce ubojowe wynoszą około 1 mln sztuk trzody chlewnej. W ramach segmentu Mięso i wędliny Spółka konsekwentnie rozwija działalność dystrybucyjną i jest jednym z największych polskich dostawców mięsa i wędlin do detalu tradycyjnego. W roku 2016 do posiadanych przez Spółkę Centrów Dystrybucyjnych zlokalizowanych w: Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Katowicach, Radomiu, Ciechanowcu, Lublinie dołączyło nowoczesne Centrum Dystrybucyjne w Gdańsku. Do 28 lutego 2016r. spółka GOBARTO S.A. zajmowała się produkcją wędlin w zakładzie produkcyjnym w Ciechanowcu, a do 31 marca 2016r. prowadziła działalność w zakresie uboju bydła wołowego w zakładzie produkcyjnym w Hucie koło Czarnkowa.
- **PKM Dzikizna Sp. z o.o.** zajmuje się skupem i przerobem zwierzyny łownej oraz sprzedażą mięsa na terenie Polski i rynkach UE. Główny zakład przerobu dzikizny usytuowany jest w Karolinkach w woj. Wielkopolskim. Zakład posiada odpowiednie warunki sanitarno-weterynaryjne zgodne ze standardami rynkowymi, a stosowane procedury zapewniają wysoką i stałą jakość produktu.
- **NetBrokers Polska Sp. z o.o. SK** wiodącą działalnością Spółki od roku 2003 jest działalność handlowa, gdzie Netbrokers, jako importer stał się wiodącym dostawcą na rynek polski świeżego mięsa wieprzowego dla zakładów rozbiorowych, przetwórci jak i mięs kulinarnych na potrzeby rynku detalicznego. Dodatkowo jest platformą internetową skierowaną do firm działających na rynku rolno-spożywczym, której misją jest dostarczanie informacji branżowych oraz oferowanie aplikacji umożliwiającej składanie ofert handlowych kupna i sprzedaży towarów.

Segment Trzoda chlewna

- **Agro Bieganów Sp. z o.o.** spółka zajmuje się produkcją roślinną, chowem bydła mięsnego i zarodowego oraz hodowlą trzody chlewnej w pełnym cyklu produkcyjnym.
- **Agro Duda Sp. z o.o.** prowadzi hodowlę trzody chlewnej w pełnym cyklu produkcyjnym oraz dostarcza warchlaki na potrzeby innych spółek z grupy.
- **Bioenergia Sp. z o.o.** aktualnie spółka prowadzi tucz trzody chlewnej.
- **Agroferm Sp. z o.o.** - przedmiotem działalności jest chów trzody chlewnej oraz produkcja roślinna.
- **PP-H "Ferma - Pol" Sp. z o.o.** – spółka wchodząca w skład grupy od 21 grudnia 2016r. Podmiot posiada wieloletnie doświadczenie w chowie i hodowli trzody chlewnej oraz produkcji zbóż i rzepaku.
- **Hodowca Sp. z o.o.** – spółka tworząca grupę producencką zajmującą się organizacją sprzedaży trzody chlewnej.
- **PKM Tucz Sp. z o.o.** (Od 07 października 2016r. spółka połączona z GOBARTO S.A.) – spółka zajmująca się organizacją i obsługą tuczu kontraktowego.
- **Pork Pro Sp. z o.o. SK** – spółka będąca wsparciem dla GOBARTO S.A. w zakresie zaopatrzenia w surowiec do produkcji, zajmująca się zakupami warchlaków, trzody chlewnej oraz handlem mięsem.

Segment Zboża

- **Rolpol Sp. z o.o.** oraz **Agroprof Sp. z o.o.** zajmują się produkcją roślinną zbóż i rzepaku.
- **Agro Net Sp. z o.o.** – spółka prowadzi działalność roślinną oraz posiada elewator zbożowy.
- **Plon Sp. z o.o.** - spółka tworząca grupę producencką zajmującą się organizacją sprzedaży zbóż.
- **Brassica Sp. z o.o.** – spółka tworząca grupę producencką zajmującą się organizacją sprzedaży roślin oleistych.

- **PZZ Dystrybucja Sp. z o.o.** - spółka prowadziła działalność w zakresie handlu produktami rolno-spożywczymi –23 marca 2016r. połączona ze Spółką Agro Duda Sp. z o.o.

Segment Działalność pozostała

- **Tigra Trans Sp. z o.o.** - spółka powołana w celu zarządzania spółką Tigra Trans Sp. z o.o. Sp. K.
- **Tigra Trans Sp. z o.o. SK** - spółka świadcząca usługi transportowe.
- **Bio Gamma Sp. z o.o.** - została powołana w celu prowadzenia działalności z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, nie prowadzi działalności operacyjnej w 2016r.
- **Bio Delta Sp. z o.o.** - została powołana w celu prowadzenia działalności z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, nie prowadzi działalności operacyjnej w 2016r.
- **Makton Nieruchomości Sp. z o.o.** - spółka celowa powołana do sprzedaży nieruchomości niezwiązanych z podstawową działalnością w segmencie dystrybucyjnym.
- **Centrum Mięśne Makton Sp. z o.o.** (Od 07 października 2016r. spółka połączona z GOBARTO S.A.)- spółka powołana w celu działalności firm centralnych head office - nie prowadzi działalności operacyjnej.
- **Insignia Management Sp. z o.o.** - spółka zajmuje się pośrednictwem w zakupach na rzecz spółek grupy.
- **Netbrokers Polska Sp. z o.o.** - spółka powołana w celu zarządzania spółką Netbrokers Polska sp. z o.o. SK.
- **Pork Pro Polska Sp. z o.o.** - spółka powołana w celu zarządzania spółką Pork Pro Polska sp. z o.o. SK.
- **Rosan Agro Sp. z o.o.** - spółka matka grupy firm z Ukrainy. Zajmuje się produkcją żywca wieprzowego.
- **PF „MK” Rosana** – podmiot wchodzący w skład Grupy Rosan Agro na Ukrainie zajmujący się ubojem, rozbiorem, produkcją wędlin oraz sprzedażą mięsa i wędlin pod własną marką Rosana (Premium). Obszar sprzedaży obejmuje głównie zachodnią Ukrainę.
- **Dom Handlowy ROSANA** – podmiot wchodzący w skład Grupy Rosan Agro na Ukrainie zajmujący się sprzedażą i dystrybucją wędlin. Na koniec 2016r. spółka posiadała 31 własnych sklepów.
- **Dom Handlowy ROSANA PLUS** – Powstały w IV kwartale 2016r. podmiot wchodzący w skład Grupy Rosan Agro na Ukrainie. Zajmuje się sprzedażą i dystrybucją wędlin. Aktualnie w trakcie budowy własnej sieci detalicznej.
- **Pieprzyk Rogatyń Sp. z o.o.** – Spółka nie prowadziła działalności operacyjnej w 2016r.
- **PP Świniokompleks Zoria** - Spółka nie prowadziła działalności operacyjnej w 2016r.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku

	<i>Mięso i wędliny</i>	<i>Trzoda chlewna</i>	<i>Zboża</i>	<i>Działalność pozostała</i>	<i>Korekty</i>	<i>Działalność ogółem</i>
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 325 422	102 079	8 404	18 392	-	1 454 296
Sprzedaż między segmentami	4 298	88 240	510	9 111	-102 159	-
Przychody segmentu	1 329 720	190 319	8 914	27 503	-102 159	1 454 296
Wyniki						
Zysk/(strata) segmentu	14 297	21 357	1 190	-1 453	-	35 391
Pozostałe informacje						
Amortyzacja	12 847	5 449	1 271	2 446	-	22 012

Stan na 31 grudnia 2016						
Znaki towarowe	17 400	-	-	-	-	17 400
Wartość firmy	68 423	987	5 169	12	-	74 591

okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku

	<i>Mięso i wędliny</i>	<i>Trzoda chlewna</i>	<i>Zboża</i>	<i>Działalność pozostała</i>	<i>Korekty</i>	<i>Działalność ogółem</i>
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 284 796	141 383	23 121	21 556	-	1 470 856
Sprzedaż między segmentami	3 147	76 533	378	11 689	-91 746	-
Przychody segmentu	1 287 943	217 915	23 499	33 245	-91 746	1 470 856
Wyniki						
Zysk/(strata) segmentu	21 814	3 888	684	1 306	-	27 692
Pozostałe informacje						
Amortyzacja	11 367	4 551	1 166	3 191	-	20 276

Stan na 31 grudnia 2016						
Znaki towarowe	18 400	-	-	-	-	18 400
Wartość firmy	68 423	856	5 169	12	-	74 460

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

okres 3 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku

	<i>Mięso i wędliny</i>	<i>Trzoda chlewna</i>	<i>Zboża</i>	<i>Działalność pozostała</i>	<i>Korekty</i>	<i>Działalność ogółem</i>
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	373 146	10 786	3 497	2 847	-	390 277
Sprzedaż między segmentami	1 552	22 316	56	-2 437	-21 487	-
Przychody segmentu	374 698	33 103	3 553	410	-21 487	390 277
Wyniki						
Zysk/(strata) segmentu	5 700	7 235	147	348	-	13 431
Pozostałe informacje						
Amortyzacja	3 316	1 467	323	690	-	5 796

okres 3 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku

	<i>Mięso i wędliny</i>	<i>Trzoda chlewna</i>	<i>Zboża</i>	<i>Działalność pozostała</i>	<i>Korekty</i>	<i>Działalność ogółem</i>
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	336 235	30 689	9 430	3 355	-	379 710
Sprzedaż między segmentami	171	18 837	11	2 630	-21 650	-
Przychody segmentu	336 406	49 526	9 441	5 986	-21 650	379 709
Wyniki						
Zysk/(strata) segmentu	1 952	-767	744	174	-	2 103
Pozostałe informacje						
Amortyzacja	3 054	1 133	293	839	-	5 319

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.

Informacje geograficzne

Przychody od kluczowych klientów zewnętrznych wg krajów:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Polska	1 273 573	1 268 807
Zagranica, w tym:	180 723	202 049
Włochy	11 416	35 652
Niemcy	29 593	19 443
Holandia	28 087	33 497
Litwa	8 243	3 707
Wielka Brytania	-	4 780
Hiszpania	6 224	6 332
Ukraina	1 980	5 406
Czechy	15 117	6 094
Austria	9 698	10 133
Irlandia	2 578	2 995
Hongkong	12 063	10 354
Dania	1 170	1 637
Słowacja	9 802	12 195
Węgry	23 519	31 645
Grecja	-	46
pozostałe	21 233	18 133
Razem	1 454 296	1 470 856

87% przychodów realizowanych było na terenie Polski.

W strukturze przychodów „zagranicznych” dominują przychody ze sprzedaży wewnątrzspółnotowej z pośród których największy udział ma sprzedaż do takich krajów jak Niemcy, Holandia i Węgry.

12 Przychody i koszty

12.1 Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		521	596
Zysk ze bycia jednostki zależnej		-	7 764
Zysk na okazijnym nabyciu		2 500	6 354
Dotacje	35.3	2 160	2 398
Rozwiązanie rezerwy na świadczenia pracownicze		-	1 564
Rozwiązanie rezerwy na rzecz członków grupy producenckiej		276	195
Rozwiązanie pozostałych rezerw		359	2 041
Otrzymane kary i odszkodowania		588	1 317
Nadwyżki inwentaryzacyjne netto		96	271
Zwrot kosztów ubezpieczeń		11	6
Rozwiązanie odpisów aktualizujących środki trwałe		-	402

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Przeklasyfikowanie warchlaków na ŚT	500	393
Usługi marketingowe	-	14
Sprzedaż złomu, makulatury	146	228
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	-	1 563
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość towarów	-	194
Zwrot kosztów sądowych	240	185
Wycena aktywów biologicznych	1 846	-
Zwrot nadpłaconych podatków	741	884
Przychody z najmu nieruchomości inwestycyjnych	2 254	-
Inne przychody	1 846	332
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	14 083	26 701

12.2 Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Zawiązanie odpisu na zapasy		775	84
Zawiązanie odpisu na należności	28	1 330	954
Zawiązanie rezerwy urlopowej		1 018	374
Zawiązanie rezerwy na premie dla dostawców		-	150
Zawiązanie rezerwy na premie		100	
Odpis aktualizujący środki trwałe		1 665	-
Szkody komunikacyjne		23	152
Szkody pozostałe		163	116
Straty w produkcji roślinnej i zwierzęcej		882	1 038
Przekazane darowizny		61	33
Spisane aktywa trwałe	18	243	0
Spisane należności		1	1 669
Wycena nieruchomości inwestycyjnych		-	1 902
Wycena aktywów biologicznych		-	955
Pozostałe odpisy aktywów niefinansowych		627	3 409
Optymalizacja podatku od nieruchomości - wynagrodzenie		-	331
Odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji		193	189
Wyłączone kary i odszkodowania		94	262
Likwidacja zapasów nierotujących		210	-
Utrata wartości firmy spółek zależnych		855	-
Koszty sądowe		137	-
Koszty najmu nieruchomości inwestycyjnych		2 137	-
Ubytki uzasadnione		460	-
Produkcja zaniechana		194	-
Inne koszty		1 670	1 579
Pozostałe koszty operacyjne ogółem		12 838	13 197

12.3 Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Przychody z tytułu odsetek bankowych	50	96
Przychody z tytułu odsetek od należności	197	131
Pozostałe odsetki	12	6
Wycena instrumentów finansowych	-	151
Rozwiązanie odpisu pożyczki	-	658
Odsetki od wykupu gruntów	-	9
Dodatnie różnice kursowe	372	-
Pozostałe	-	115

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Przychody finansowe ogółem	631	1 166
-----------------------------------	------------	--------------

12.4 Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Odsetki z tytułu kredytów bankowych i pożyczek	6 022	6 451
Odsetki od leasingu	654	514
Pozostałe odsetki	403	389
Ujemne różnice kursowe	-	606
Aktualizacja wartości inwestycji	-	10
Wycena instrumentów finansowych	151	-
Prowizje bankowe	663	459
Prowizje i koszty faktoringu	695	617
Odpis pożyczki z naliczonymi odsetkami	-	1 050
Pozostałe	481	199
Koszty finansowe ogółem	9 069	10 295

12.5 Koszty według rodzajów

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Amortyzacja	12.6	22 012	20 276
Zużycie materiałów i energii		699 522	720 976
Usługi obce		127 036	136 159
Podatki i opłaty		6 833	6 565
Wynagrodzenia		61 232	58 805
Koszty świadczeń pracowniczych	12.7	12 609	11 922
Pozostałe koszty rodzajowe		6 311	9 563
Koszty dotyczące transakcji wewnątrz grupy kapitałowej		- 253 084	- 272 364
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:		682 471	691 902
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		555 505	537 579
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		103 468	121 091
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		31 392	30 530
Zmiana stanu produktów		- 7 895	2 702

12.6 Koszty amortyzacji

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	14 308	14 516
Amortyzacja środków trwałych	14 197	14 455
Amortyzacja wartości niematerialnych	111	61
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	3 717	3 343
Amortyzacja środków trwałych	3 389	2 997
Amortyzacja wartości niematerialnych	328	346
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	3 987	2 417
Amortyzacja środków trwałych	2 660	1 409
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 327	1 008

12.7 Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Wynagrodzenia	61 232	59 514
Koszty świadczeń emerytalnych	-	-
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym ubezpieczenia społeczne	12 609	12 105
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	73 841	71 619
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	26 031	19 598
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	36 340	36 460
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	11 470	15 561

13 Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych:		
Wycena IRS	269	-
Pozycje niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Wycena do wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej	-	-
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	429
	-	3 070

14 Podatek dochodowy

14.1 Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Ujęte w zysku lub stracie		
Bieżący podatek dochodowy	-947	-972
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-947	-972
Odroczony podatek dochodowy	-1 333	-2 555
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-1 333	-2 555
Obciążenie podatkowe w skonsolidowanym zysku lub stracie	-2 280	-3 527

14.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku przedstawia się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Zysk/strata brutto przed opodatkowaniem	27 223	18 563
Podatek wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2015: 19%)	5 172	3 527
Przychody niepodatkowe - różnice trwałe	1 021	
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu - różnice trwałe	901	178
Dochody spółek rolnych	-3 637	-413
Zmiana szacunków realizowalności aktywa	-1 305	0
Pozostałe	127	235
Podatek wg efektywnej stawki podatkowej wynoszącej:		
31.12.2015 19%		3 527
31.12.2016 19%	2 280	3 527
Podatek dochodowy (obciążenie) ujęty w zysku lub stracie	2 280	3 527

14.3 Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	<i>Na dzień 31 grudnia 2016</i>		<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	
	<i>Różnica między wartością bilansową a podatkową</i>	<i>Wartość podatku odroczonego</i>	<i>Różnica między wartością bilansową a podatkową</i>	<i>Wartość podatku odroczonego</i>
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze i obciążenia z nimi związane	2 761	525	5 074	964
Ujemne różnice kursowe	-234	-44	585	111
Odsetki od kredytów i pożyczek	5	1	0	0
Straty podatkowe z lat poprzednich	940	179	5 595	1 063
Różnica pomiędzy wartością bilansową a podatkową nieruchomości inwestycyjnych	11 782	2 239	11 782	2 239
Rezerwa na usługi marketingowe	937	178	1 906	362
Rezerwy pracownicze	4 411	838	1 316	250
Odpis aktualizujący należności handlowe	15 380	2 922	14 813	2 814
Odpis aktualizujący majątek trwały	6 510	1 237	5 874	1 116
Odpis aktualizujący zapasy	665	126	107	20
Pozostałe rezerwy	1 300	247	1 055	200
Nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	15 960	3 032	19 525	3 710
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych	1 353	257	1 008	191
Razem	61 771	11 737	68 640	13 042

Obciążenie z tytułu podatku odroczonego w rachunku wyników na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosło 1.290 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosło -2.555 tys. PLN).

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	Na dzień 31 grudnia 2016		Na dzień 31 grudnia 2015	
	Różnica między wartością bilansową a podatkową	Wartość odroczonego podatku	Różnica między wartością bilansową a podatkową	Wartość odroczonego podatku
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Dodatnie różnice kursowe+	-87	-17	287	55
Znak towarowy	17 400	3 306	18 400	3 496
Premie pieniężne od dostawców	3 597	683	2 160	410
Pozostałe tytuły	287	54	202	38
Razem	21 196	4 027	21 049	3 999

15 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. W 2016 roku Grupa utworzyła odpis na Fundusz w wysokości 97 tys. PLN. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 0 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 0 tysięcy PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Pożyczki udzielone pracownikom	302	322
Środki pieniężne	69	51
Zobowiązania z tytułu Funduszu	371	373
Saldo po skompensowaniu	0	0
	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	97	

16 Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zysk / (strata) netto za okres (w tys. PLN)	24 672	15 037
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	27 800 229	27 800 229
Zysk/(strata) na jedną akcję:	0,89	0,54
– podstawowy (rozwodniony) z zysku za okres sprawozdawczy	0,89	0,54
– podstawowy (rozwodniony) z zysku z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	0,89	0,54

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

W związku z brakiem instrumentów rozwadniających, nie ma różnicy pomiędzy zyskiem (stratą) na akcję podstawową i rozwodnioną.

17 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W bieżącym okresie obrachunkowym oraz okresie porównawczym nie zostały wypłacone dywidendy.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

18 Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016	<i>Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)</i>	<i>Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej</i>	<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016	80 407	226 469	128 596	34 067	14 140	6 739	490 418
Nabycia	1 089	8 428	228	61	53	18 049	27 908
Zwiększenia (leasing)	-	191	1 432	6 419	-	232	7 811
Zwiększenia związane z nabyciem jednostek zależnych	214	21 308	3 788	1 728	337	97	27 472
Przeklasyfikowanie w ramach grup	48	5 393	7 057	394	411	16 533	3 230
Inne zwiększenia	-	-	5	-	-	461	465
Sprzedaż	- 44	-	- 422	- 7 289	- 762	-	- 8 516
Zmniejszenia związane ze zbyciem jednostek zależnych	-	-	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	- 289	- 407	- 178	- 92	- 1 720	- 2 686
Wykup z leasingu	-	-	-	- 93	-	-	- 93
Pozostałe reklasyfikacje	- 595	- 16 412	- 12 804	- 1 282	- 326	- 101	- 31 519
Inne zmniejszenia	-	- 85	- 254	- 574	-	-	- 234
Różnice kursowe z przeliczenia	- 2	- 286	- 276	- 137	- 19	22	- 699
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016	81 118	244 716	126 942	34 265	13 741	6 782	507 565
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016	7 375	58 397	84 465	20 337	13 208	1 181	184 965
Amortyzacja za okres	12	7 799	7 487	4 006	728	-	20 031
Umorzenie związane ze sprzedażą i likwidacją środków trwałych (wyksięgowanie)	-	- 84	- 616	- 7 263	- 776	-	- 8 740
Amortyzacja związana z nabyciem jednostek zależnych	3	11 901	3 384	1 717	306	-	17 311
Amortyzacja związana z przeklasyfikowaniem nieruchomości	- 16	- 5 433	- 11 208	- 1 172	- 320	-	- 18 149
Amortyzacja związana ze sprzedażą jednostek zależnych (wyksięgowanie)	-	-	-	-	-	-	-

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Zawiązanie odpisów aktualizujących	-	1 211	1 219	-	4	-	2 434
Zwiększenia odpisów aktualizujących związanych z nabyciem jednostek zależnych	-	411	19	-	-	-	431
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	- 145	- 243	- 40	- 341	- 1 181	- 1 949
Różnice kursowe z przeliczenia	-	- 100	- 197	- 76	- 19	-	- 393
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016	7 374	73 956	84 311	17 508	12 789	-	195 940
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	73 032	168 072	44 131	13 730	932	5 558	305 452
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	73 744	170 760	42 631	16 757	952	6 782	311 624

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015	<i>Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)</i>	<i>Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej</i>	<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015	64 330	211 850	123 724	31 636	14 136	11 039	456 714
Nabycia	0	0	0	0	0	30 590	30 590
Zwiększenia (leasing)	0	0	271	6 835	0	499	7 604
Zwiększenia związane z nabyciem jednostek zależnych	15 738	5 801	2 506	1 061	163	30	25 298
Przeklasyfikowanie w ramach grup	11 868	19 387	6 422	1 054	524	-35 118	4 137
Inne zwiększenia	0	0	0	6	0	0	6
Sprzedaż	-7 191	-4 860	-1 741	-4 241	-219	0	-18 252
Zmniejszenia związane ze zbyciem jednostek zależnych	-1 354	-3 476	-38	-15	-305	0	-5 188
Likwidacja	0	-10	-340	-321	-4	0	-674
Wykup z leasingu	0	0	0	-1 087	0	0	-1 087
Pozostałe reklasyfikacje	-2 971	-140	0	0	0	-101	-3 210
Różnice kursowe z przeliczenia	-14	-2 083	-2 209	-860	-156	-199	-5 519
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015	80 407	226 469	128 596	34 067	14 140	6 739	490 419

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2015	7 364	51 163	79 908	22 216	13 113	1 181	174 945
Amortyzacja za okres	11	6 013	7 482	2 845	771	0	17 124
Umorzenie związane ze sprzedażą i likwidacją środków trwałych (wyksięgowanie)	0	-1 692	-1 315	-4 793	-175	0	-7 975
Amortyzacja związana z nabyciem jednostek zależnych	0	2 027	371	573	84	0	3 055
Amortyzacja związana ze sprzedażą jednostek zależnych (wyksięgowanie)	0	-268	-21	-2	-22	0	-313
Zawiązanie odpisów aktualizujących	0	2 283	0	0	0	0	2 283
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	0	-435	-483	-13	-419	0	-1 350
Różnice kursowe z przeliczenia	0	-692	-1 477	-489	-146	0	-2 804
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2015	7 375	58 397	84 465	20 337	13 208	1 181	184 965
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015	56 966	160 686	43 817	9 420	1 022	9 858	281 769
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015	73 032	168 072	44 131	13 729	931	5 559	305 454

*dotyczy przeklasyfikowania do nieruchomości inwestycyjnych (nota 20) i aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (nota 21)

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2016 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 2 005 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 762 tysięcy PLN). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu. Grunty i budynki, w tym nieruchomości inwestycyjne o wartości bilansowej na dzień 31 grudnia 2016 roku: 186 208 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 193 880 tysięcy PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy.

19 Leasing

19.1 Z obowiązań z tytułu leasingu finansowego – Grupa jako leasingobiorca

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa była stroną umów leasingowych, których przedmiotem były głównie samochody ciężarowe, samochody osobowe oraz maszyny produkcyjne.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływanego leasingu finansowego przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2016		31 grudnia 2015	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	4 998	3 812	3 648	3 117
W okresie od 1 do 5 lat	11 084	10 596	7 947	7 468
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	16 082	14 408	11 596	10 584
Koszty finansowe	1 674	-	1 011	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	14 408	-	10 584	-
Krótkoterminowe	-	3 812	-	3 117
Długoterminowe	-	10 596	-	7 468

20 Nieruchomości inwestycyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	17 492	55 881
Zmiany stanu:	-3 549	-38 389
Zyski z tytułu wyceny wartości godziwej ujęte w rachunku zysków i strat	-	-1 126
Zyski z tytułu wyceny wartości godziwej ujęte w innych całkowitych dochodach	-	-
Sprzedaż	-	-
Reklasyfikacja ze środków trwałych	12 912	4 400
Inne	-6	2 971
Reklasyfikacje do środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-16 454	-44 634
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	13 943	17 492

W hierarchii wyceny do wartości godziwej, wszystkie nieruchomości inwestycyjne należą do poziomu 3.

Opis metod wyceny oraz kluczowych danych wejściowych użytych do wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej:

Przedział (średnia ważona)

	<i>Istotne nieobserwowalne dane wejściowe</i>	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>Istotne nieobserwowalne dane wejściowe</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
	szacowana cen za 1m2	od 6,00 do 4 761,00 PLN	szacowana cen za 1m2	od 5,01 do 2 846,00 PLN
Nieruchomości wyceniane metodą porównywania parami	cen średnia za 1m2	od 22,89 do 2 778,00 PLN	cen średnia za 1m2	od 5,05 do 2 356,25 PLN
Nieruchomości wyceniane metodą skorygowanej ceny średniej	szacowana cen za 1m2	od 841,00 do 2 121,00 PLN		
Nieruchomości wyceniane metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych	oczekiwana rynkowa stopa zwrotu	10,06%		

Zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych wartość godziwa jest szacowana na podstawie założeń dotyczących korzyści i zobowiązań związanych z utrzymaniem składnika aktywów przez okres ekonomicznej użyteczności włączając w to wartość końcową oraz wartość rezydualną. Metoda ta polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, dla których jest szacowana rynkowa stopa dyskontowa celem ustalenia wartości bieżącej strumienia przychodów. Stopa dyskonta wartości końcowej jest zwykle ustalana oddzielnie i różni się od stopy dyskontowej.

Okres prognozy, jak i konkretny harmonogram wpływów i wydatków jest określany przy uwzględnieniu zmian wynikających z przeglądu umów najmu, odnowienia najmu, dalszego podnajmu, planowanej przebudowy czy ponownego wyposażenia. Okres jest zwykle uwarunkowany specyfiką danej klasy nieruchomości. Przepływ dla danego okresu jest zwykle szacowany jako dochód brutto skorygowany o koszt niewynajętej powierzchni, koszty nierefakturowane, koszty związane z nieściągnięciem należności, dodatkowe korzyści wpisane w umowy najmu, koszty utrzymania, koszty prowizji agentów oraz pozostałe koszty związane z bieżącym funkcjonowaniem i zarządzaniem nieruchomością. Przyszłe przepływy z działalności operacyjnej po opodatkowaniu wraz z wartością rezydualną są następnie dyskontowane.

Hipoteki ustanowione na nieruchomościach inwestycyjnych w celu zabezpieczenia kredytów zostały opisane w nocie 18.

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa uzyskała 2.254 tys. PLN przychodów z czynszów związanych z wynajmem nieruchomości oraz 2.137 tys. PLN bezpośrednich kosztów operacyjnych wynikających z posiadania nieruchomości inwestycyjnych. Przychody i koszty związane z wynajmem nieruchomości inwestycyjnych są prezentowane w skonsolidowanym rachunku zysków i straty w pozostałej działalności operacyjnej. W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku spółka nie uzyskała przychodów z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych i nie poniosła bezpośrednich kosztów związanych z wynajmem.

21 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

W związku ze spełnieniem przesłanek wynikających z MSSF 5 Grupa przeklasyfikowała do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży następujące nieruchomości:

- z nieruchomości inwestycyjnych
 - nieruchomość zabudowaną w Bytomiu,
 - nieruchomość niezabudowaną w miejscowości Jaworze,

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

- nieruchomość niezabudowaną w położoną w miejscowości Gaj/Libertów,
 - grunty orne, łąki i pastwiska trwałe, lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione, oraz użytki rolne zabudowane w miejscowości Pławna,
 - nieruchomość niezabudowaną w miejscowości Mszczonów,
 - grunty rolne położone w miejscowości Czarnków koło Huty,
 - tereny przemysłowe w miejscowości Czarnków koło Huty,
- ze środków trwałych:
- grunt rolny zabudowany po byłym zakładzie rolnym położone w miejscowości Mąkoszyce gmina Lubsza,
 - zurbanizowane tereny niezabudowane w miejscowości Chróścina gmina Skoroszyce

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	40 059	-
Zmiany stanu:	17 210	40 059
Zyski z tytułu wyceny wartości godziwej ujęte w rachunku zysków i strat	-	575
Sprzedaż	-	4 000
Reklasyfikacja ze środków trwałych	720	-
Reklasyfikacja z nieruchomości inwestycyjnych	16 491	44 634
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	57 269	40 059

22 Aktywa niematerialne

	<i>Patenty i licencje</i>	<i>- w tym oprogramowanie komputerowe</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016	14 204	13 558
Nabycia	1 188	1 188
Zwiększenia związane z nabyciem jednostki zależnej	87	87
Sprzedaż	-1	0
Zmniejszenia związane z przeklasyfikowaniem	-1 025	-1 024
Likwidacja	-2	-2
Inne	41	0
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016	14 493	13 807
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016	5 254	4 951
Odpis amortyzacyjny za okres	1 825	1 620
Umorzenie związane z nabyciem jednostki zależnej	87	87
Umorzenie związane ze sprzedażą jednostki zależnej	0	0
Umorzenie związane ze sprzedażą i likwidacją aktywów niematerialnych	-3	0
Umorzenie związane z przeklasyfikowaniem	-622	-622
Zawiązanie odpisów aktualizujących	0	0
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016	6 541	6 036
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	8 951	8 607
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	7 952	7 771

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	<i>Patenty i licencje</i>	<i>- w tym oprogramowanie komputerowe</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015	9 742	9 625
Nabycia	3 982	3 982
Zwiększenia związane z nabyciem jednostki zależnej	9	9
Sprzedaż	-27	-27
Zmniejszenia związane ze sprzedażą jednostki zależnej	-10	0
Likwidacja	-26	-18
Inne	534	-14
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015	14 204	13 558
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2015	3 870	3 730
Odpis amortyzacyjny za okres	1 434	1 259
Umorzenie związane z nabyciem jednostki zależnej	6	6
Umorzenie związane ze sprzedażą jednostki zależnej	-3	0
Umorzenie związane ze sprzedażą i likwidacją aktywów niematerialnych	-53	-45
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2015	5 254	4 951
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015	5 872	5 895
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015	8 951	8 607

23 Wartość firmy i znaki towarowe

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość wartości firmy wyniosła 74 591 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 74 460 tys. PLN).

Wartość firmy alokowana jest do segmentów operacyjnych, co przedstawia poniższa tabela:

Segment operacyjny	Spółka	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Mięso i wędliny			
	PKM DZICZYŻNA	1 044	1 044
	GOBARTO	66 256	66 256
	NETBROKERS POLSKA	603	603
Razem segment		67 903	67 903
Trzoda chlewna			
	PORK PRO POLSKA	-	855
	AGRO DUDA	1	1
	AGRO BIEGANÓW	-	-
	PPH FERMA-POL	986	0
Razem segment		987	856
Zboża			
	AGROPROF	3 001	3 001
	ROLPOL	2 686	2 686
	AGRONET	2	2
Razem segment		5 689	5 689
Działalność pozostała			
	ROSAN AGRO	12	12
Razem segment		12	12
Razem wartość firmy		74 591	74 460

* zakupu udziałów spółki PPH Ferma-Pol sp. z o.o. rozliczano według danych wstępnych (rozliczenie prowizoryczne), korekty dotyczące faktów i okoliczności, które istniały w dniu nabycia zostaną uwzględnione nie później niż w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu za III kwartał 2017r.

Znaki towarowe alokowane są do segmentu mięso i wędliny.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość znaków towarowych Stół Polski oraz CM Makton wynosiła 17 400 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 18 400 tys. PLN).

W odniesieniu do wartości firmy, na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka sporządziła test na utratę wartości. Wartość firmy podlega testowi na utratę wartości na poziomie segmentów operacyjnych będących jednocześnie ośrodkami generującymi środki pieniężne.

Odzyskiwalna wartość poszczególnych segmentów operacyjnych została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres.

Obliczenie wartości użytkowej poszczególnych ośrodków generujących środki pieniężne jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Marża brutto;
- Stopy dyskontowe;
- Zwiększenie cen surowców;
- Stopa wzrostu zastosowana do szacowania przepływów pieniężnych poza okres budżetowy.

Marża brutto – marża brutto bazuje na średnich wartościach osiągniętych w okresie trzech lat poprzedzających okres budżetowy. W okresie budżetowym, marża brutto wzrasta o prognozowany wskaźnik poprawy efektywności. Grupa zastosowała indywidualne wskaźnik oparte o zatwierdzone budżety.

Stopa dyskontowa – stopa dyskontowa odzwierciedla dokonany przez kierownictwo szacunek ryzyka typowego dla każdego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie oraz ryzyk właściwych dla poszczególnych składników aktywów, które nie zostały wbudowane w szacunek przepływów pieniężnych. Stopa dyskontowa została wyliczona z uwzględnieniem specyficznych warunków działalności Grupy i jej segmentów operacyjnych, w oparciu o średni ważony koszt kapitału (WACC). Stopa WACC bierze pod uwagę zarówno zadłużenie, jak i kapitał własny. Koszt kapitału własnego opiera się na zwrocie z inwestycji oczekiwany przez inwestorów Grupy. Koszt długu jest oparty na oprocentowanych instrumentach dłużnych, które Grupa ma obowiązek obsługiwać. Ryzyko specyficzne dla segmentu jest uwzględniane poprzez zastosowanie indywidualnego współczynnika beta. Współczynniki beta są szacowane co roku w oparciu o szeroko dostępne dane rynkowe.

Zwiększenie cen surowców – szacunki dotyczące zmian cen surowców dokonywane są na podstawie danych dotyczących określonych towarów. Jako wskaźnik cen stosuje się dane dotyczące zmian cen surowców w przeszłości skorygowany wskaźnikiem wzrostu przychodów ze sprzedaży.

Szacowana stopa wzrostu – stopy wzrostu bazują na opublikowanych wynikach badań branżowych. Z powodów podanych powyżej, długoterminowa stopa zastosowana do szacowania budżetowanych danych dla segmentów wynosi 2,5%.

Wrażliwość na zmiany założeń

W przypadku oszacowania wartości użytkowej wydzielonych segmentów, kierownictwo jest przekonane, iż żadna racjonalna zmiana istotnego założenia określonego powyżej, nie spowoduje przekroczenia wartości odzyskiwalnej przez wartość bilansową testowanych aktywów.

Segment mięso i wędliny

Odzyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów

środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 7,07% (2015: 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

Segment trzoda chlewna

Odyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 7,07% (2015: 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

Segment zboża

Odyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 7,07% (2015: 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

Segment pozostały

Odyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 12% lub 7,07% (2015: 11,2% lub 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

24 Pozostałe aktywa

24.1 Pozostałe aktywa finansowe

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2015</i>
Pożyczki udzielone	1 419	20
Instrumenty pochodne	0	150
Udziały długoterminowe	163	197
Razem	1 583	367
- krótkoterminowe	0	170
- długoterminowe	1 583	197

24.2 Pozostałe aktywa niefinansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Należności budżetowe	12 718	16 844
Ubezpieczenia	329	245
Premie pieniężne	3 597	2 598
VAT naliczony do rozliczenia w następnym okresie	0	0
Doradztwo prawne, finansowe	172	101
Remonty rozliczane w czasie	0	333
Opakowania		444
Gaz	145	164
Dotacja	158	7
Czynsze, najmy	0	121
Hodowca roku	143	172
Pozostałe	509	353
Razem	17 771	21 382
-krótkoterminowe	17 668	21 270
-długoterminowe	102	112

25 Świadczenia pracownicze

25.1 Świadczenia emerytalne

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez zakładowe systemy wynagrodzenia. W związku z tym Grupa na podstawie przeprowadzanej wyceny tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość rezerwy na świadczenia emerytalne wyniosła 380 tys. PLN (31 grudnia 2015 roku: 335 tys. PLN).

Główne założenia przyjęte do wyceny świadczeń pracowniczych na dzień sprawozdawczy są następujące:

	Kwota / Procent	
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Podstawę do obliczenia wypłat z tytułu odpraw emerytalnych była średnia płaca w kwocie:	4 633	4 077
Szacunkowy średni realny (powyżej poziomu inflacji) roczny wzrost wynagrodzenia:	2,50%	1,00%
Szacunkowy średni realny (powyżej poziomu inflacji) półroczny wzrost wynagrodzenia:	1,00%	0,50%
Przyjęta do ustalenia bieżącej wartości przyszłości wypłat stopa dyskontowa (w ujęciu rocznym)	3,5%	2,8%

26 Zapasy

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Materiały	5 911	9 117
Produkcja w toku	4 312	2 156
Wyroby gotowe	14 490	8 650
Towary	10 137	9 430
Zaliczki na dostawy	26	34
Zapasy ogółem	34 876	29 387

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa ujęła odpis na zapasy w wysokości 936 tys. PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku: 134 tys. PLN).

27 Aktywa biologiczne

W tabeli poniżej przedstawiono przychody ze sprzedaży związane z aktywami biologicznymi za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2015 roku.

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Przychody ze sprzedaży inwentarza żywego	43 728	8 740
Razem przychody z aktywów biologicznych	43 728	8 740

Grupa ujmuje przychody ze sprzedaży inwentarza żywego w ramach przychodów ze sprzedaży produktów i usług. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa posiadała 104.383 sztuk trzody chlewnej i 2.108 sztuk bydła (31 grudnia 2015: 132 101 sztuk trzody chlewnej i 1 802 sztuk bydła). W ciągu roku zakończonego dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa sprzedała 49,7 tys. sztuk inwentarza żywego, (w 2015 roku: 37 tys. sztuk).

Inwentarz żywy jest zaliczany do aktywów obrotowych, jeśli ma zostać sprzedany w ciągu roku od daty bilansowej. Zboża oraz mięso przenoszone są do zapasów w momencie zbioru/pozyskania.

Aktywa biologiczne podlegają wycenie na poziomie 3 hierarchii wyceny do wartości godziwej.

W ciągu roku nie miały miejsca żadne przeniesienia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej.

W tabeli poniżej przedstawiono wartości aktywów biologicznych na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku.

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Wartość na dzień 1 stycznia	45 153	40 226
Nabycia, urodzenia	16 487	14 102
Nabycia związane z zakupem jednostki zależnej	3 989	9 558
Straty inwentarza żywego	-5 248	-3 283
Zmiana wartości godziwej z powodu przemiany biologicznej	88 776	54 586
Zmiana wartości godziwej inwentarza żywego z tytułu zmiany cen	5 717	949
Transfer zboża i mięsa do zapasów	-65 930	-58 150
Sprzedaż	-26 284	-11 590
Różnice kursowe z przeliczenia	-226	-1 245
Wartość na dzień 31 grudnia	62 434	45 153
- trwałe	12 455	10 731
- obrotowe	49 979	34 422

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Inwentarz żywy w wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży		
Inwentarz żywy przeznaczony do hodowli	17 188	14 796
Inwentarz żywy przeznaczony do uboju	37 671	25 960
Zasiewy	7 575	4 397
Razem	62 434	45 153

Grupa otrzymuje dotacje do działalności rolniczej. Charakter tych dotacji został opisany w Nocie 35.3.

28 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2016	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2015
Należności z tytułu dostaw i usług	113 475	114 538
- należności od odbiorców krajowych	77 591	92 751
- należności od odbiorców zagranicznych	35 884	21 787
Pozostałe należności od osób trzecich	1 734	11 295
Pozostałe należności	1 734	11 295
Ogółem (brutto)	115 209	125 833
Odpis aktualizujący należności	15 801	15 828
Należności netto	99 408	110 005

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 35-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 15 801 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 15 828 tys. PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2016	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2015
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	15 828	24 867
Zwiększenie	2 267	2 028
Wykorzystanie	1 503	1 653
Rozwiązanie	790	9 414
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	15 801	15 828

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku według terminu płatności przed odpisem:

	<i>Nie- przetermino- wane</i>	<i>Przeterminowane, lecz ściągane</i>				<i>Razem</i>
		<i>< 1 miesiąc</i>	<i>1- 6 miesiący</i>	<i>6-12 miesiący</i>	<i>> 12 miesiący</i>	
31 grudnia 2016	80 590	14 945	2 307	223	15 410	113 475
31 grudnia 2015	77 440	16 412	4 265	1 082	15 339	114 538

29 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 56 333 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 44 178 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2016	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2015
Środki pieniężne w kasie	260	316
Środki pieniężne na rachunku bankowym	35 310	31 297
Lokaty krótkoterminowe	18 577	11 186
Środki pieniężne w drodze	2 186	1 379
Razem	56 333	44 178

30 Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe

30.1 Kapitał podstawowy

Kapitał akcyjny/ udziałowy

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Akcje zwykłe serii A/ udziały o wartości nominalnej 10 złotych każda	27 800 229	27 800 229
	<i>Ilość</i>	<i>Wartość</i>
Akcje zwykłe/ udziały wyemitowane i w pełni opłacone		
Na dzień 1 stycznia 2016	27 800 229	27 800 229
Na dzień 31 grudnia 2016	27 800 229	27 800 229
Na dzień 1 stycznia 2015	27 800 229	27 800 229
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	27 800 229	27 800 229

30.1.1 Wartość nominalna akcji

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 10 złotych i zostały w pełni opłacone.

30.1.2 Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

30.1.3 Akcjonariusze o znaczącym udziale

31 grudnia 2016 roku

Lp.	Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów (%)
1.	CEDROB S.A.	18 348 151	66	18 348 151	66
2.	Pozostali	9 452 078	34	9 452 078	34

31 grudnia 2015 roku

Lp.	Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów (%)
1.	CEDROB S.A.	18 348 151	66	18 348 151	66
2.	Pozostali	9 452 078	34	9 452 078	34

31 Kapitał zapasowy

Wartość kapitału zapasowego powstała z ustawowych odpisów z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych.

31.1 Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Statutowe sprawozdania finansowe spółek z Grupy GOBARTO są przygotowywane zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o zysk ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

31.2 Udziały niekontrolujące

Na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku brak udziałów niekontrolujących.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

32 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Nazwa banku	Rodzaj	Termin spłaty	Kwota przyznanego kredytu w tys.	Waluta kredytu	Baza oprocentowania	31 grudnia 2016			31 grudnia 2015		
						Kwota do spłaty w tys. PLN	długoterminowe	krótkoterminowe	Kwota do spłaty w tys. PLN	długoterminowe	krótkoterminowe
Raiffeisen Bank Polska	Refinansowy	2019-12-31	50 000	PLN	WIBOR 3M	30 000	20 000	10 000	40 000	30 000	10 000
Raiffeisen Bank Polska	Rewolwingowy	2018-10-31	22 500	PLN	WIBOR 1M	22 500	-	22 500	22 500	-	22 500
Credit Agricole	Obrotowy	2017-05-31	40 500	PLN	WIBOR O/N	23 838	-	23 838	24 790	-	24 790
Pożyczka (Cedrob)		2017-12-31	18 000	PLN	WIBOR 3M	18 000		18 000	-	-	-
BZWBK	Inwestycyjny	2020-08-31	25 260	PLN	WIBOR 3M	20 749	17 140	3 609	24 357	20 749	3 609
Credit Agricole	Obrotowy	2017-05-31	5 100	PLN	WIBOR O/N	4 415	-	4 415	2 837	-	2 837
BZWBK	Inwestycyjny	2023-09-27	7 500	PLN	WIBOR 3M	7 313	6 563	750			
Raiff. Bank Aval	Obrotowy	2017-03-29	1 500	UAH	stałe	194		194	655	-	655
Raiff. Bank Aval	Obrotowy	2017-03-29	6 500	UAH	stałe	59		59	126	-	126
Kredobank SA	Obrotowy	2017-03-29	8 000	UAH	stałe	432		432	1 276	-	1 276
Credit Agricole	Obrotowy	2017-05-31	18 300	PLN	WIBOR 1M	17 971	-	17 971	18 030	-	18 030
Credit Agricole	Inwestycyjny	2018-01-10	12 015	PLN	WIBOR 1M	3 395	261	3 134	6 530	3 395	3 134
Credit Agricole	Inwestycyjny	2019-11-27	6 300	PLN	WIBOR 1M	4 965	4 324	641	5 606	4 965	641
Credit Agricole	Inwestycyjny	2018-01-10	7 805	PLN	WIBOR 1M	2 205	168	2 036	4 241	2 205	2 036
Credit Agricole	Obrotowy	2017-05-31	3 300	PLN	WIBOR 1M	3 008	-	3 008	3 116	-	3 116
Credit Agricole	Inwestycyjny	2018-01-10	4 096	PLN	WIBOR 1M	2 672	2 172	500	-	-	-
Credit Agricole	Inwestycyjny	2017-05-31	4 007	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	3 173	2 672	500
Credit Agricole	Obrotowy	2016-05-31	1 300	PLN	WIBOR 1M	982	-	982	705	-	705
Credit Agricole	Obrotowy	2015-04-21	756	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	393	-	393
Credit Agricole	Obrotowy	2016-05-31	1 100	PLN	WIBOR 1M	183	-	183	650	-	650
Credit Agricole	Inwestycyjny	2019-11-27	1 100	PLN	WIBOR 1M	870	760	110	980	870	110
Credit Agricole	Inwestycyjny	2020-10-30	3 935	PLN	WIBOR 1M	3 467	3 066	401	3 868	3 467	401
Credit Agricole	Pożyczka	2022-10-13	1 420	PLN	WIBOR 1M	1 420	1 048	372	-	-	-
Razem						168 638	55 502	113 135	163 833	68 324	95 509

33 Instrumenty finansowe

33.1 Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych instrumentów finansowych Grupy wycenianych w wartości godziwej, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	<i>Wartość bilansowa</i>		<i>Wartość godziwa</i>	
	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
Pochodne instrumenty finansowe wyznaczone w ramach powiązań zabezpieczających – zabezpieczenie przepływów pieniężnych , w tym:				
Walutowe kontrakty terminowe typu forward	-	150	47	101
Razem	-	150	47	101

	<i>Wartość bilansowa</i>		<i>Wartość godziwa</i>	
	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
Pochodne instrumenty finansowe wyznaczone w ramach powiązań zabezpieczających – zabezpieczenie przepływów pieniężnych , w tym:				
Swapy stopy procentowej	-	374	-	657
Razem	-	374	374	657

Według oceny Grupy wartości godziwe pozostałych aktywów i zobowiązań o charakterze finansowym nie odbiegają od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	<i>Poziom 1</i>	<i>Poziom 2</i>	<i>Poziom 3</i>
Pochodne instrumenty finansowe wyznaczone w ramach powiązań zabezpieczających – zabezpieczenie przepływów pieniężnych , w tym:			
Swapy stopy procentowej			374
Walutowe kontrakty terminowe typu forward			47
Razem	-	-	421

33.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016

	<i>Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Razem</i>
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	196	492	-	-	688
Pozostałe aktywa finansowe	-	118	-	151	32
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	50	243	-	-	294
Razem	246	854	-	151	949
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	6 022	39	-	-	5 984
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	242	452	-	-	210
Zobowiązania finansowe	654	3	-	-	651
Razem	6 919	494	-	-	6 425

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015

	<i>Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Razem</i>
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	109	20	1 563	-	1 652
Pozostałe aktywa finansowe	-	148	-	1	147
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	67	151	-	-	83
Razem	176	319	1 563	1	1 421
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	6 457	83	-	-	6 540
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	150	4	-	-	149
Zobowiązania finansowe	514	25	-	-	488
Razem	7 121	54	-	-	7 178

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

34 Rezerwy

34.1 Zmiany stanu rezerw

	<i>Świadczenia po okresie zatrudnienia (nota23)</i>	<i>Pozostałe rezerwy pracownicze</i>	<i>Rezerwa na VAT należny (Ukraina)</i>	<i>Inne rezerwy</i>	<i>Ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2016	335	202	763	777	2 077
Utworzone w ciągu roku obrotowego	45	2 469	-	927	3 440
Wykorzystane	-	- 201	- 484	- 855	- 1 541
Rozwiązane	-	- 1	-	- 825	- 826
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	- 38	- 9	- 46
Na dzień 31 grudnia 2016	380	2 469	241	16	3 107
Na dzień 1 stycznia 2015	289	668	1 724	1 085	3 766
Utworzone w ciągu roku obrotowego	135	203	-	331	669
Wykorzystane	- 4	- 168	- 157	- 143	- 472
Rozwiązane	- 85	- 500	- 487	- 495	- 1 567
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	- 318	-	- 318
Na dzień 31 grudnia 2015	335	202	763	777	2 077
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2016	43	2 469	241	16	2 769
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2016	337	-	-	-	337
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2015	-	202	763	777	1 743
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2015	335	-	-	-	335

W pozycji świadczeń po okresie zatrudnienia Grupa ujmuje rezerwę emerytalną, natomiast w ramach pozostałych rezerw pracowniczych rezerwę na koszty związane z zakazem konkurencji oraz pozostałe sprawy pracownicze.

Rezerwa na VAT związana jest z postępowaniem podatkowym toczącym się w spółkach mających siedzibę na Ukrainie

35 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

35.1 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku dotyczą zobowiązań wobec jednostek pozostałych oraz jednostki dominującej wyższego szczebla.

	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	147 790	139 587
Wobec jednostek powiązanych	34 141	25 336
Wobec jednostek pozostałych	113 649	114 251

W tabeli poniżej zaprezentowano zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku:

	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
Zobowiązania z tytułu leasingu	14 408	10 584
Zobowiązania z tyt. faktoringu	275	479
Zobowiązania z tytułu wykupu ziemi	6 941	7 591
Pozostałe zobowiązania finansowe	373	733
Razem	21 997	19 387
- krótkoterminowe	4 756	4 976
- długoterminowe	17 242	14 411

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w punkcie 36.2 dodatkowych informacji i objaśnień.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych lub kwartalnych.

35.2 Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	<i>31 grudnia 2016</i>	<i>31 grudnia 2015</i>
Zobowiązania budżetowe	6 125	6 331
Z tytułu świadczeń pracowniczych	6 496	5 399
Inne zobowiązania niefinansowe	734	2 601
Razem	13 356	14 331

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

35.3 Rozliczenia międzyokresowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:		
Naliczonych premii pieniężnych dla dostawców	1 210	1 238
Usług marketingowych i pośrednictwa sprzedaży	937	2 056
Pozostałych rozliczeń międzyokresowych kosztów	1 206	1 260
Razem	3 352	4 554
- krótkoterminowe	3 352	4 554
- długoterminowe	-	-
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacji rządowych	4 244	4 565
Pozostałe	806	141
Razem	5 049	4 706
- krótkoterminowe	752	736
- długoterminowe	4 298	3 970

W pozycji dotacji rządowych ujmowane są dotacje do działalności operacyjnej. Na dzień 31 grudnia 2016 roku na saldo dotacji rządowych składają się dotacje w ramach programów: SAPARD (3 472 tys. PLN), SPOROL (35 tys. PLN), ARIMR (722 tys. PLN) oraz dotacje na Fundusze Strukturalne (15 tys. PLN).

36 Zobowiązania warunkowe

36.1 Sprawy sądowe

Wykaz istotnych postępowań sądowych i egzekucyjnych, których stroną na dzień 31 grudnia 2016r były spółki z Grupy GOBARTO S.A.:

GOBARTO S.A.

Wykaz spraw w których wartość sporu przekracza 400 tys. PLN, a w których GOBARTO S.A. jest powodem.

GOBARTO S.A. c/a Zakłady Mięsne MAT w Czerniewicach sp. z o.o. – (WPS: 2.924.518,88 PLN) - po umorzeniu postępowania upadłościowego wszczęto dwa postępowania egzekucyjne. Wskutek ustanowienia kuratora komornik sądowy podjął zawieszono postępowania. Postępowanie egzekucyjne w toku. Komornik sądowy sprzedaje ruchomości.

GOBARTO S.A. c/a Zbigniew Jachym – (WPS: 630.965,10 PLN) - postanowienie o umorzeniu postępowania z dnia 31 grudnia 2016 roku (wpłynęło 9 stycznia 2017 roku)

GOBARTO S.A. c/a Wiesław Sobotka – (WPS: 455.170,24 PLN) - na liście wierzytelności uznano wierzytelność Gobarto S.A. w kwocie 455.033,49 zł. Majek upadłego został zlikwidowany. Ze sprzedaży uzyskano kwotę niespełna 5 mln. zł. Wykonane zostały plany podziału dotyczące sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości obciążonych hipotekami. Zaspokojono wierzycieli hipotecznych, pozostają pracownicy i pozostali wierzyciele. Czekamy na ostateczny plan podziału.

GOBARTO S.A. c/a MARCPOL S.A. – (WPS: 874.438,53 PLN) - zgłoszono wierzytelności w postępowaniu upadłościowym. Syndyk złożył do akt opis i oszacowanie nieruchomości w Częstochowie przy ul. Dekabrystów.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Trwa sprzedaż majątku ruchomego (wyposażenia sklepów, pojazdów oraz zorganizowanych części przedsiębiorstwa). Syndyk prowadzi również działalność w niezlikwidowanych sklepach upadłej spółki. Lista wierzytelności ma być sporządzona na przełomie kwietnia i maja z uwagi na dużą liczbę zgłoszeń.

łączna wartość przedmiotu sporu pozostałych spraw sądowych z powództwa GOBARTO S.A.	8.935 tys. PLN
łączna wartość przedmiotu sporu spraw, w którym GOBARTO S.A. jest pozwany	145 tys. PLN

Wykaz spraw w których GOBARTO S.A. jest pozwany.

GOBARTO S.A. c/a Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - Postępowanie zostało wszczęte z urzędu przez Prezesa URE w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Gobarto SA, w związku z niezastosowaniem się do ograniczeń w zakresie dostarczania i poboru energii. Postępowanie w toku.

ROSAN AGRO Sp. z o.o.

Rosan – Agro Sp. z o.o. c/a Państwowa Inspekcja Podatkowa dla rejonu rohatyńskiego, obwodu iwanofrankowskiego (sygn. akt: №809/2644/14)

PRZEDMIOT SPRAWY:

- O uznanie za niezgodny z prawem brak działalności DPI w rejonie Rogatyńskim
- O zobowiązanie DPI w rejonie Rogatyńskim do wykonania działań dotyczących złożenia do Kierownictwa Ministerstwa Skarbu Państwa w rejonie Rohatyńskim wniosku o zwrot od państwa na rzecz Sp. z o. o. "Rosan-Agro" VAT w wysokości 7 676 937,00 UAH.
- O zobowiązanie Ministerstwa Skarbu Państwa wykonania działań wydania Sp. z o. o. "Rosan-Agro" sumy odszkodowania z budżetu w wysokości 7 676 937,00 UAH.
- O ściągnięcie z budżetu państwowego na rzecz Sp. z o. o. "Rosan-Agro" poprzez urząd skarbu państwa w rejonie Rogatyńskim zadłużenia budżetowego w wysokości 7 676 937,00 UAH.

STAN SPRAWY:

16 sierpnia 2015 zgodnie z uchwałą Iwano-Frankowskiego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wymagania pozwu częściowo uznano, tj. w części pozyskania z budżetu państwa na rzecz Sp. z o. o. "Rosan-Agro" poprzez urząd skarbu państwa w Rejonie Rogatyńskim zadłużenia budżetowego VAT, w wysokości 7 676 937,00 UAH. PIP Rogatyńskiego rejonu obwodu Iwano-Frankowskiego oraz Urząd Skarbu Państwa w obwodzie Iwano-Frankowskim złożyli skargi apelacyjne do Lwowskiego Apelacyjnego Sądu Administracyjnego. 05 lutego 2016 r. na skutek uchwały Lwowskiego Apelacyjnego Sądu Administracyjnego, postanowienie Iwano-Frankowskiego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 16.09.2015 r., dotyczące sprawy №809/2644/14, pozostawiono bez zmian. Koszty w wysokości 7 423 893,00 UAH dotarły na rachunki Sp. z o. o. „Rosan-Agro”.

Dnia 13 marca 2015 roku Urząd Skarbowy złożył apelację do Wyższego Sądu Administracyjnego. Postępowanie jest otwarte.

łączna wartość przedmiotu sporu pozostałych spraw sądowych z powództwa Grupy Rosana dotyczących należności objętych odpisem oraz decyzji podatkowych	120 tys. UAH
łączna wartość przedmiotu sporu spraw, w którym Grupa Rosana jest pozwany	BRAK

AGRO DUDA sp. z o.o.

Przedsiębiorstwo Rolno-Zbożowe „Mieszko” sp. z o.o. c/a AGRO DUDA sp. z o.o. – Sąd wydał wyrok oddalający powództwo wobec Agro Duda, czekamy na doręczenie uzasadnienia wyroku.

łączna wartość przedmiotu sporu pozostałych spraw sądowych z powództwa Agro Duda sp. z o.o.	406,00 tys. PLN
łączna wartość przedmiotu sporu spraw, w którym Agro Duda sp. z o.o. jest pozwany	BRAK

NETBROKERS spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

NETBROKERS spółka z o.o. c/a Lepro-pol Stanisław Prochot, Krzysztof Lewandowski – Ubój Zwierząt Rzeźnych hurtowa sprzedaż mięsa”Sp. j. Stanisław Prochot, Krzysztof Lewandowski – (WPS: 1.061.003,63 PLN)

PORKPRO POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Brak spraw sądowych o wartości przekraczającej 400 tys. PLN

łączna wartość przedmiotu sporu pozostałych spraw sądowych z powództwa PORKPRO POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. dotyczących należności objętych odpisem	2.456 tys. PLN
łączna wartość przedmiotu sporu spraw, w którym PORKPRO POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. jest pozwany	185 tys. PLN

36.2 Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w Grupie toczyło się jedno postępowanie kontrolne.

37 Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

<i>Podmiot powiązany</i>		<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>w tym przeterminowane</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>	<i>w tym zaległe, po upływie terminu płatności</i>
Podmioty o znaczącym wpływie na Grupę:							
CEDROB S.A.	2016	25 599	185 170	2 699	-	56 526	6 876
	2015	20 742	115 540	861	-	25 336	-
Pozostałe podmioty powiązane:							
CEDROB Vertriebs Und Handelsgesellschaft GmbH	2016	-	-	221	-	-	-
	2015	-	-	7 671	-	-	-
Cedrob Passau GmbH*	2016	27 524	-	7 750	-	-	-
	2015*	-	-	5 280	-	-	-

*współpracę z Cedrob Passau GmbH rozpoczęto w grudniu 2015r.

37.1 Jednostka dominująca wyższego szczebla

Na dzień 31 grudnia 2016 roku CEDROB S.A. jest właścicielem 18.348.151 szt. akcji co stanowi 66,00% akcji zwykłych jednostki dominującej.

37.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są dokonywane na warunkach rynkowych.

37.3 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

37.3.1 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy

37.3.2 Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Zarząd jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 293	2 176
Rada Nadzorcza jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	327	342
Zarządy jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 327	2 386
Razem	4 946	4 904

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	4 638	4 420
Świadczenia po okresie zatrudnienia	136	Do sprawdzenia 60
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	4 775	4 480

38 Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone i należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2016 roku:

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016*</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015*</i>
Obowiązkowe badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego**	185	185
Pozostałe usługi	23	
Razem	208	185

**kwota dotyczy badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego GOBARTO S.A. (nie obejmuje badania sprawozdań spółek zależnych)

*dotyczy *Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.*

39 Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa Kapitałowa świadomie i w sposób odpowiedzialny zarządza ryzykiem finansowym. Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko: stopy procentowej, związane z płynnością, walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z wymienionych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem ich wykorzystania jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Pozostałe instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez Grupę działalności.

39.1 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa zarządza kosztami oprocentowania poprzez korzystanie zarówno ze zobowiązań o oprocentowaniu stałym, jak i zmiennym. Aby przyjęte przez Grupę rozwiązanie było skuteczne z ekonomicznego punktu widzenia, zawiera ona kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe), w ramach których zgadza się na wymianę, w określonych odstępach czasu, różnicy między kwotą odsetek naliczonych według stałego i zmiennego oprocentowania od uzgodnionej kwoty głównej. Transakcje te mają na celu zabezpieczenie zaciągniętych zobowiązań.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Grupy.

Analiza wrażliwości na 31 grudnia 2016	Wartość narażona na ryzyko	Wzrost stopy o 1%		Spadek stopy o -1%	
		Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na inne dochody całkowite	Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na inne dochody całkowite
Aktywa finansowe	56 333	563	- -	563	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	56 333	563	- -	563	-
Zobowiązania finansowe	184 720	1 847	- -	1 847	-
Kredyty i pożyczki	168 638	1 686	- -	1 686	-
Leasing finansowy	16 082	161	- -	161	-
Wpływ na wynik finansowy		1 284	-	1 284	

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Analiza wrażliwości na 31 grudnia 2015	Wartość narażona na ryzyko	Wzrost stopy o 1%		Spadek stopy o -1%	
		Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na inne dochody całkowite	Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na inne dochody całkowite
Aktywa finansowe	44 178	442	- -	442	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	44 178	442	- -	442	-
Zobowiązania finansowe	174 417	1 744	- -	1 744	-
Kredyty i pożyczki	163 833	1 638	- -	1 638	-
Leasing finansowy	10 584	106	- -	106	-
Wpływ na wynik finansowy		1 302	-	1 302	

39.2 Ryzyko walutowe

Spółka GOBARTO S.A. jest zarówno eksporterem, jak i importerem w związku z czym posiada otwartą pozycję walutową. W związku z powyższym poziom kursu walutowego ma wpływ na kształtowanie się wyników finansowych GOBARTO S.A. Ponadto należy zauważyć, iż umacnianie się złotego względem innych walut osłabia konkurencyjność na rynkach zagranicznych i niekorzystnie wpływa na rozwój eksportu spółki. Jednocześnie należy podkreślić, iż w kontraktach podpisywanych przez spółkę są klauzule, które w okresach kwartalnych pozwalają na zmiany cen wynikające ze zmian kursów walutowych. Z drugiej strony osłabienie się kursu złotego wobec walut obcych poprawia rentowność sprzedaży eksportowej. Zwraca się uwagę inwestorów, iż w przeszłości GOBARTO S.A. zawarła szereg transakcji walutowych, na których poniósł istotną stratę na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym. Obecnie spółka do zabezpieczania otwartej pozycji walutowej nie stosuje transakcji zabezpieczających jak opcje walutowe ograniczając się do transakcji typu forward, niemniej jednak nie należy wykluczyć, iż w przyszłości będzie zawierać transakcje zabezpieczające, które przy niekorzystnym kształtowaniu się kursu walutowego mogą negatywnie wpływać na wyniki finansowe spółki.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2016

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs EUR/PLN +5%		KURS EUR/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	97 674	6 546 EUR	327 EUR	- EUR	327 EUR	- EUR
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	147 790	2 609 EUR	130 EUR	- EUR	130 EUR	- EUR
Razem						

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs USD/PLN +5%		KURS USD/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	97 674	664 USD	33 USD	- USD	33 USD	- USD
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	147 790	44 USD	2 EUR	- USD	2 USD	- EUR

Rok zakończony 31 grudnia 2015

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs EUR/PLN +5%		KURS EUR/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	98 710	3 807 EUR	190 EUR	- EUR	-190 EUR	- EUR
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	139 587	4 179 EUR	209 EUR	- EUR	-209 EUR	- EUR
Razem						

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs USD/PLN +5%		KURS USD/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	98 710	421 USD	21 USD	- USD	-21 USD	- USD

39.3 Ryzyko makroekonomiczne

Większość sprzedaży Grupy Kapitałowej jest realizowana w Polsce. W związku z tym wyniki osiągnięte przez Grupę Kapitałową są pośrednio zależne od takich wielkości makroekonomicznych jak wzrost PKB, poziom bezrobocia, poziom inflacji oraz stóp procentowych czy dynamika wzrostu wynagrodzeń. Czynniki te wpływają na kondycję finansową podmiotów uczestniczących w obrocie gospodarczym oraz siłę nabywczą klientów końcowych. Ewentualne spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego oraz pogorszenie się wskaźników makroekonomicznych mogłoby niekorzystnie wpłynąć na wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę Kapitałową. Szeroko rozumiana branża spożywcza, w której działa Grupa jest w mniejszym stopniu narażona na ryzyko dekonunktury niż inne gałęzie gospodarki, gdyż popyt na większość artykułów spożywczych, a w szczególności na mięso, jest sztywny.

39.4 Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

39.5 Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

	Krótkoterminowe		Długoterminowe		Zobowiązania wartość bilansowa
	do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na 31 grudnia 2016					
Kredyty bankowe	113 135	47 765	3 145	4 594	168 638
Odsetki od kredytów bankowych	7 919	3 344	220	322	11 805
Leasing finansowy	3 812	9 089	1 507	-	14 408
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	147 790	-	-	-	147 790
Instrumenty pochodne	68 625				68 625
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	341 282	60 197	4 871	4 915	411 266

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	Krótkoterminowe		Długoterminowe		Zobowiązania wartość bilansowa
	do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na 31 grudnia 2015					
Kredyty bankowe	95 509	13 450	52 581	2 293	163 833
Odsetki od kredytów bankowych	6 686	941	3 681	160	11 468
Leasing finansowy	3 117	6 704	763	-	10 584
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	139 587	-	-	-	139 587
Instrumenty pochodne	62 630				62 630
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	307 529	21 096	57 025	2 453	388 103

40 Zabezpieczenia

Grupa w ograniczonym zakresie korzystała z instrumentów finansowych zabezpieczających ryzyko kursowe, zawierając transakcje forward.

W celu ograniczenia zmienności wartości ponoszonych przez GOBARTO kosztów odsetkowych (powodującej odchylenia od kwot przyjętych w planach finansowych, czy budżetach), jednostka dominująca wykorzystuje transakcje pochodne typu Interest Rate Swap (IRS). Poprzez wykorzystanie kontraktu IRS na potrzeby zabezpieczenia się przed ryzykiem stopy procentowej Spółka osiągnie stały poziom stopy procentowej, po jakiej obsługiwany będzie koszt odsetkowy z tytułu zaciągniętego kredytu w danym horyzoncie czasowym.

Grupa Gobarto S.A. zawarła pięć transakcji zabezpieczających IRS na kwotę 5 mln PLN, 45 mln PLN i 13 mln PLN, 2,8 mln PLN oraz 2,825 mln PLN. Poniżej podsumowanie transakcji zabezpieczających oraz parametrów kredytu, stanowiącego ekonomiczną pozycję zabezpieczaną.

Kryterium	Kredyt	IRS I	IRS II
Wolumen (PLN)	50 mln	5 mln	45 mln
Data zawarcia	22.08.2014	26.09.2014	23.10.2014
Dzień zakończenia	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2019
Początek naliczania odsetek	26.09.2014	01.10.2014	31.10.2014
Okres odsetkowy	1 miesiąc	1 miesiąc	1 miesiąc
Baza odsetkowa	Act/365	Act/365	Act/365
Stała stopa procentowa (płacona przez Spółkę)	-	2,70%	2,25%
Zmienna stopa procentowa	WIBOR 3M	WIBOR 3M	WIBOR 3M
Amortyzacja	20 równych rat w wysokości 2 500 000 PLN płatnych w ostatnim dniu roboczym kwartału od 31.03.2015	Amortyzacja liniowa w wysokości 250 000 PLN na koniec każdego kwartału od 31.03.2015	Amortyzacja liniowa w wysokości 2 250 000 na koniec każdego kwartału od 31.03.2015
Sposób ustalania stawki referencyjnej dla zmiennej stopy procentowej	2 dni robocze przed rozpoczęciem kolejnego kwartału	2 dni robocze przed rozpoczęciem każdego kwartału	2 dni robocze przed rozpoczęciem każdego kwartału

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Kryterium	Kredyt	IRS I
wolumen (PLN)	27 mln	13 mln
Data zawarcia	31-08-2015	24-11-2015
dzień zakończenia	31-08-2020	31-08-2020
początek naliczania odsetek	31-12-2015	25-11-2015
okres odsetkowy	3M	3M
baza odsetkowa	Act/360	Act/360
stała stopa procentowa (płacona przez Spółkę)		2,26%
zmienna stopa procentowa	WIBOR 3M	WIBOR 3M
Amortyzacja	19 równych rat w wysokości 964 285,71 PLN płatnych w ostatnim dniu roboczym kwartału od 31.12.2015, ostatnia rata płatna w wysokości 8 678 571,51 pln do 31.08.2020	Amortyzacja liniowa w wysokości 450 000 PLN na koniec każdego kwartału od 31.12.2015
sposób ustalania stawki referencyjnej dla zmiennej stopy procentowej	2 dni robocze przed rozpoczęciem kolejnego kwartału	2 dni robocze przed rozpoczęciem kolejnego kwartału

Kryterium	Kredyt	IRS I	IRS II
wolumen (PLN)	7,5 mln	2,8 mln	2,825 mln
Data zawarcia	27-10-2016	08-11-2016	24-11-2016
dzień zakończenia	27-09-2023	27-09-2023	27-09-2023
początek naliczania odsetek	31-12-2016	08-11-2016	24-11-2016
okres odsetkowy	3M	3M	3M
baza odsetkowa	Act/360	Act/360	Act/360
stała stopa procentowa (płacona przez Spółkę)		2,65%	2,92%
zmienna stopa procentowa	WIBOR 3M	WIBOR 3M	WIBOR 3M
Amortyzacja	27 równych rat w wysokości 187 500 PLN płatnych w ostatnim dniu roboczym kwartału od 30.12.2016, ostatnia rata płatna w wysokości 2 437 500 pln	Amortyzacja liniowa w wysokości 70 000 PLN na koniec każdego kwartału od 30.12.2016	Amortyzacja liniowa w wysokości 70 625 PLN na koniec każdego kwartału od 30.12.2016
sposób ustalania stawki referencyjnej dla zmiennej stopy procentowej	2 dni robocze przed rozpoczęciem kolejnego kwartału	2 dni robocze przed rozpoczęciem kolejnego kwartału	2 dni robocze przed rozpoczęciem kolejnego kwartału

Wartości godziwe instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2015 roku zaprezentowane zostały w nocie 31

41 Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Oprocentowane kredyty i pożyczki	168 638	163 833
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	147 790	139 587
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	56 333	44 178
Zadłużenie netto	260 095	259 242
Kapitał własny	399 872	375 465
Kapitał razem	399 872	375 465
Kapitał i zadłużenie netto	659 967	634 707
Wskaźnik dźwigni	61%	59%

42 Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku kształtowało się następująco:

Grupa zatrudnionych	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zarząd jednostki dominującej	4	4
Zarządy jednostek z grupy	13	12
Administracja	289	286
Dział sprzedaży	270	284
Pion produkcji	544	547
Pozostali	125	127
Razem	1 245	1 260

43 Różnice kursowe z przeliczenia

Pozycja różnic kursowych z przeliczenia obejmuje efekt przeliczenia danych finansowych jednostek zagranicznych sporządzonych w walucie funkcjonalnej EUR oraz UAH na walutę prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (czyli PLN).

44 Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Zawarcie umowy kredytu inwestycyjnego

W dniu 3 stycznia 2017 roku SPÓŁKA zawarła z Credit Agricole Bank Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu umowę kredytu inwestycyjnego. Przedmiotem Umowy Kredytowej jest udzielenie kredytu w wysokości 11.000.000 zł. Celem Kredytu było finansowanie zakupu 100% udziałów w spółkach Bekpol sp. z o. o. oraz Meat-Pac sp. z o.o.

Zawarcie umowy rozporządzającej sprzedaży udziałów spółki Bekpol sp. z o.o..

W dniu 3 stycznia 2017 roku jednostka dominująca zawarła z Panem Adamem Markiem Skwarek, zamieszkałym w Szczawnie-Zdroju, Panią Barbarą Izabelą Skwarek zamieszkałą w Szczawnie-Zdroju oraz ABKO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dawniej: BEKPOL spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) z siedzibą w Wałbrzychu (KRS 0000143655) umowę rozporządzającą po wykonaniu umowy zobowiązującej, której przedmiotem była sprzedaż 100% udziałów, tj. 238.980 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 11.949.000 złotych. Udziały są przenoszone na Spółkę ze wszystkimi prawami i obowiązkami związanymi z nimi, wolne od wszelkich obciążeń.

Zawarcie umowy sprzedaży udziałów spółki Meat Pakc sp. z o.o.

W dniu 3 stycznia 2017 roku jednostka dominująca zawarła z Panem Adamem Markiem Skwarek, zamieszkałym w Szczawnie-Zdroju i Panią Barbarą Izabelą Skwarek zamieszkałą w Szczawnie-Zdroju umowę rozporządzającą po wykonaniu umowy zobowiązującej, której przedmiotem była sprzedaż 100% udziałów, tj. 100 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 złotych, razem o wartości nominalnej 5.000 złotych. Udziały są przenoszone na Spółkę ze wszystkimi prawami i obowiązkami związanymi z nimi, wolne od wszelkich obciążeń.

Nabycie akcji przez jednostkę dominującą Cedrob S.A.

W wyniku dokonanego w dniu 20 stycznia 2017 roku, na skutek realizacji Wezwania, nabycia 4.720.882 (czterech milionów siedemset dwudziestu tysięcy ośmiuset osiemdziesięciu dwóch) akcji Emitenta w transakcjach na GPW w Warszawie (rozliczonego w dniu 20 stycznia 2017 roku), udział Cedrob S.A. w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta przekroczył próg 66%. Przed nabyciem Cedrob S.A. posiadał 18.348.151 (słownie: osiemnaście milionów trzysta czterdzieści osiem tysięcy sto pięćdziesiąt jeden) akcji Emitenta, stanowiących 66% udziału w kapitale zakładowym Emitenta, uprawniających do 18.348.151 (słownie: osiemnaście milionów trzysta czterdzieści osiem tysięcy sto pięćdziesiąt jeden) głosów na walnym zgromadzeniu Emitenta, co stanowiło 66 % udziału w ogólnej liczbie głosów. Po nabyciu Cedrob S.A. posiada 23.069.033 (słownie: dwadzieścia trzy miliony sześćdziesiąt dziewięć tysięcy trzydzieści trzy) akcje Emitenta, stanowiące 82,98 % udziału w kapitale zakładowym Emitenta. Akcje te uprawniają do 82,98% głosów na walnym zgromadzeniu Emitenta, co stanowi 82,98 % udziału w ogólnej liczbie głosów.

Zarząd spółki dominującej GOBARTO S.A.

29 marca 2017	Dariusz Formela	Prezes Zarządu
29 marca 2017	Roman Miler	Wiceprezes Zarządu
29 marca 2017	Rafał Oleszak	Wiceprezes Zarządu
29 marca 2017	Przemysław Koźlakiewicz	Wiceprezes Zarządu

Sporządzający:

29 marca 2017	Agnieszka Kabus	Główny Księgowy
---------------	-----------------	-----------------	-------